

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

'Εγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμῆς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἔλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδμήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 46ος

Ἀθῆναι, 7 Ἰανουαρίου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 6

ΤΟ ΑΡΝΙΟΝ...

—Ἔλα γιὰ σου, γιόκα μου... νὰ πάρει καὶ τὴν κουλούρα, κοίτα-κοίτα, ὅλο μὲ σιτάρι σοῦ τὴν ἐπλάσα. Σπυρί κριθάρι, μήτε σταλιά πίτουρα, ἔβαλα μέσα... νόστιμη-νόστιμη νὰ γένῃ... κοίτα, στήν πασπάλιστα καὶ μὲ μπόλικο-μπόλικο σουσάμι νὰ γλύφῃς τὰ δάχτυλά σου... γιόκα μου... Ἔλα πάψε τὰ κλάσματα καὶ μοῦ ραΐζεις τὴν καρδούλα μ' τὴν ἔρμης.

Μὰ ὁ Τασσὸς μιλιᾷ, μόνο τὰ πυκνὰ δάκρυα αὐλακώανε τὴν ἐξυπνὴ μουρίτσα του, καὶ μικροί-μικροί λυγμοὶ μὲ συχνὰ ἀναφυλλητά, φούσκωναν τὸ ἄδύνατο στηθάκι...

—Ἔλα νὰ σὲ χαρῶ, ξακολούθησε ἡ μάνα του, νὰ δῷς πού θὰ γενῇς σπουδαῖος, κι' οὔλοι τοῦτοι δῶ, οἱ παλιοχωριάτες θὰ σοῦ βγάνουνε τὸ καπέλλο, ταχία πού θὰ μοῦρθηκε πίσω σπουδαγμένο, παιδάκι μου.

—Τασσέό!... Ἀκόμα δὲ σταμάτηξες τίς κλάψεις; Ἔλα καὶ μὴ σκάς, τὴ μάνα σου, στὸ ὕστερο... κοτζά μου παλληκάρη καὶ κλαῖς σὰν τὸ μυξαρούδι. Ἀ μὰ πιά. Μὲ παρασκόντισες λέω. Καὶ σὺ, ἀκού δῶ, ἔκραξε στὴ γυναῖκα του, προβάλλοντας στήν πόρτα, μὴν τὸν κανακεύῃς περισσότερο τὸν κανακάρη σου, γιὰτὶ χειρότερος γίνεται. Ἀ, μά, πιά!

Ἐκανε τὸν ἄγριο ὁ παπᾶ-Πανάγος μὰ ἡ καρδούλα του τῷξερε, πόσο μάτωνε πού θὰ χωριζόταν τὸν Τασσὸ του, τὸ μοναχογιὸ καὶ μονα-

χοπαῖδι, τὸ στερνοπούλι, ποῦδωσε πιά ἡ Παναγιά νὰ τοῦ τὸ χαρίσῃ. Πέντε παιδιὰ, ἔχασε ὁ παπᾶ-Πανάγος μικρά μικρά στὶς φασκιές, τὴν πίσω στ' ἄλλο. Δὲν εἶτνε τότες παπᾶς. Ζευγολάτης, μὲ χρηματάκια δικὰ του. Ἐδῶζε τὸ καθημερινό του, κι' ἔτρεφε πλούσια τὴν φαμίλια του. Μὰ μὴ κατάρα εἶχε πέσει σὸ σπιτικό του. (Λέγανε πὼς κάποτες βλαστήμησε τὸ πρῶτο του μωρό, ποῦκλαίγε

ἀσταμάτητα, καὶ γι' αὐτὸ μαθές). Τὰ μωρά του δὲν τοῦ ζούσανε, 5-6 μηνῶν, δίχως αἰτία, κλείνανε τὰ ματάκια τους, κι' ἀγγελούδια, πετάγανε στὸν οὐρανό. Στέρεψαν τὰ δάκρυα στὰ μάτια τῆς ἔρμης τῆς Κωνσταντινιάς, κι' ὁ Πανάγος στὸ στερνοπούλι, τὸν Τασσὸ του, ἔταξε νὰ τοῦ σωθῇ τὸ ἐλάχιστο αὐτό, κι' ἐκεῖνος νὰ γένη παπᾶς. Κεῖνο τὸν καιρὸ, δὲν ἦτανε δύσκολο· τὰ γραμματάκια του

τάξερε, ὡς στήν τετάρτη, ἦταν πηγυμένους, κι' ὅταν ὁ Τασσὸς του, χρόνιασε, κι' ἔγινε ἓνα ἀγοράκι σὰν τὴν χαρὰ τοῦ Θεοῦ, ὁ Πανάγος φόρεσε τὸ ράσο, ἄφησε τὸ ξανθὸ τοῦ γένι νὰ μακρύνῃ, κι' ἔγινε ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ του. Ἰσα-ἰσα κεῖνες τίς ἡμέρες εἶχε πεθάνει κι' ὁ Παπᾶ-Λευτέρης, ἑκατοχρονίτης κοντά, καὶ τὸ πρᾶγμα ἦρθε εὐκολὰ καὶ φυσικά.

Τὸν Τασσὸ τους τὸ μοσκανάθρεψαν, ἄλλο παιδί δὲν τοὺς χάρισε ὁ Θεός, κι' ὅλη πιά ἡ στοργή, κι' ἡ φροντίδα καὶ τοῦ παπᾶ καὶ τῆς πρεσβυτέρας του, ἦτανε στὸν Τασσὸ τους. Μὰ νὰ πού τώρα πρέπει νὰ τὸν ἀποχαιρέτισαυνε. Τὸ μικρὸ σχολεῖο τοῦ χωριοῦ μόνο τίς τέσσερις τάξεις τοῦ δημοτικοῦ ἔχει... κι' ὁ Τασσὸς πρέπει νὰ σπουδάσῃ, νὰ βγάλῃ τὸ ἐλληνικό, τὸ γυμνάσιο, νὰ πάῃ στὸ Πανεπιστήμιο, νὰ φτάσῃ ψηλά, γιὰτὸς, δικηγόρος; ὅ,τι τραβάει ἡ καρδούλα του. Κι' ἡ μεγάλη ἀπόφασή πάρθηκε. Θὰ τὸν κατεβάσουνε στήν πύθ κοντινὴ πολιτεία, 3 ὥρες μὲ τὰ ζᾶ, ὅχι καὶ πολὺ κοντά

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ὁ μικρὸς μὲ τὸ καμηλοπούλι

δσο νά πῆς, νά μάθῃ, νά ξεστρα-
βωθῇ, νά γίνῃ σπουδαῖος.

Στὸ διάλειμμα ἔγινε μεγάλο σού-
συρο.

— Παιδιά, παιδιά! . . . Κοιτάτε ἕνα
παπᾶ μὲ τὰ ράσα του! . . .

(Ὁ «παπᾶς μὲ τὰ ράσα», ἦταν ὁ
Τασσός, ποὺ πάνω ἀπ' τὰ ἀγαρμπα
παντελόνια, φοροῦσε μιὰ καινούργια
μακριὰ πουκαμῖσα, μὲ σειρὰ τὰ κου-
μπιά μπροστά, καὶ πλατεῖες πιέτες.
Τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς χωριάτικης κομ-
φότητος).

— Παιδιά! Γιά δέτε. Μιὰ γριούλα!

(Ἡ γριούλα, ἦταν πάλι ὁ Τασσός,
γιατὶ καθὼς ἔκανε βαρὺ κρῦς, Νοέμ-
βρης μήνας, δὲ χωρατεύει ἐκεῖ κά-
του, φοροῦσε πάνω ἀπὸ τὴν πουκα-
μῖσα ἕνα χοντρὸ ἄσπρο σάλι, δῶρο
τῆς μάνας του, ποὺ τὸ στερήθηκε ἡ
ἴδια γιὰ νὰ μὴν κρυώνῃ τὸ παιδά-
κι τῆς).

— Παιδιά! Κοιτάξτε ἕνα κοζᾶ-
κος! Αὐτὸ τὸ φώναζε ὁ Δελές, ὁ λε-
πτεπίλεπτος γιὸς τοῦ διευθυντῆ τῆς
Τραπεζῆς ποὺ τὸν εἶχε ντύσει ἡ μα-
μά του κοζᾶκο τὶς ἀποκριές κι' ἤ-
ξερε πὼς τέτοιες ψηλές ἀγαρμπες
μπότες, ποὺ φτάνουν ὡς στὴ μέση
τῆς γάμπας φορᾶνε μόνο οἱ κοζᾶκος.

(Πάλι ὁ Τασσός ἦταν ὁ κοζᾶκος.
Μὰ τὰ πλούσια ἐπαρχιωτόπουλα δὲν
ξέρανε, πὼς ἂν δὲν φορέσουν στὰ χω-
ριά τὶς ψηλές ἀγαρμπες μπότες, ποὺ
τὸ χιόνι φτάνει ὡς σ' ἕνα μέτρο, τὰ
πόδια παθαίνουν ξεπαγιάματα, ποὺ
κρεββατώνουν γιὰ καιρὸ τὸν ἄρ-
ρωστο).

Ὁ Τασσός μιλά. Μὲ τὸ κεφάλι
χωμένο στοὺς ὤμους, τὰ μάτια κρυμ-
μένα κάτου ἀπ' τὰ χαμηλωμένα βλέ-
φαρα ἔμενε ἀσάλευτος σὲ μιὰ γωνιά,
καρτεριώντας νὰ κοπάσῃ ἡ θύελλα.
Μὰ μέσα του πόνεγε βαρειά. Ὁχι...
ὄχι... δὲ θὰ μείνω... δὲ θὰ μεί-
νω... Καλύτερα στὸ χωριό, καλύ-
τερα, ἀπλὸ ξένοιαστο χωριατόπουλο,
τὸ παιδί τοῦ παπᾶ, πρῶτο στὰ πρῶ-
τα, παρὰ τὸ παραπεταμένο κουρέλι,
ποὺ ἔλοι τὸ χλευάζουν. Ὁχι, θὰ
φύγω... θὰ φύγω.

— Ἐ, δὲν μιλάς ἐσύ; . . . τὸν ρώτη-
σε ἕνας ἀναφοκοκινισμένος μικρού-
λης, μὲ ἀδιάκροτη φωνή.

— Παιδιά, τοὺ πῆραν τὴ μιλιὰ
του οἱ νεράιδες! . . .

— Τοὺ πῆραν τὴ μιλιὰ του οἱ νε-
ράιδες! . . . τοὺ πῆραν τὴ μιλιὰ του,
οἱ νεράιδες! . . . φωνάζει ἕλος ὁ χο-
ρὸς τῶν παιδιῶν, μὲ τρελλά, σκληρὰ
χαχανίσματα.

Ἐγινε ὁ στόχος, καὶ καθέννας ἔρ-
ριχνε τὸ βέλος του. Ἡ σκληρότητα

ποὺ ὑπάρχει στὴν παιδικὴ ψυχὴ, ἔ-
χει βάθος ἀφάνταστο, καμμιά φορά.

Ὁ Τασσός ἔγκαρτεροῦσε. Εἶχε
πάρει τὴν ἀπόφασή του—θάρρεψε. . .
ὅ,τι καὶ νὰ τοῦλεγαν οἱ δικοί του. Δὲ
θὰ ξαναγύριζε ποτέ. Θάθελε νὰ ρι-
χτῇ σ' αὐτὰ τὰ πλουσιόπαιδα, νὰ
τοὺς δείξῃ τὴ χωριάτικη δύναμή του
μὰ τὸ θεώρησε κατώτερο. Ὁχι. . .
καλύτερα νὰ τοὺς ἀφήσῃ, νὰ τοὺς
ἀφήσῃ καὶ νὰ φύγῃ, τίποτ' ἄλλο. . .
Νὰ γυρίσῃ στὴ μανούλα του, στὸν
πατέρα του, στὰ ζωντανά του. Στὸ
Λύκο τὸ σκυλί του, ποὺ θὰ χρειαζό-
τανε νᾶταν ἐδῶ τούτη τὴ στιγμὴ,
στὸν Κίτσο τὸ ἄρνάκι τους, μὲ τὸ
παχὺ μαλλί, ποὺ κόλλανε σιμά του
τὸ χειμῶνα καὶ ζέστανε τὶς ξεπαγια-
σμένες φοῦχτες του, στὰ χοντρά, γιο-
μάτο μαλλί μεριά του, καὶ στὴν ἀγε-
λάδα του τὴν Κοκκίνω, ποὺ τὸν κοι-
τάζε μὲ τὸ ἀνθρώπινο βλέμμα τῆς,
σὺν τὴν ἄρμεγε μὲ προσοχή.

Νὰ φύγῃ. . . νὰ φύγῃ. . . Ὁ Λύ-
κος, ἡ Κοκκίνω, ὁ Κίττος, τὸν κα-
λοῦσαν, ἦτανε πῶς τρυφεροί, πῶς ἄν-
θρώπινοι, ἀπ' αὐτὰ τὰ σκληρὰ παι-
διά ποὺ γέλαγαν μαζί του.

Νὰ φύγῃ. . .

Τὸ κουδούνι ποὺ τοὺς καλοῦσε
στὴν τάξη, ἔδωκε τέλος στὸ μαρτύριό
του. Χώθηκε μαζί μὲ τὰ ἄλλα παιδιά,
καὶ κάθησε σὲ ἕνα θρανίον, πίσω-πίσω!
Εἶχανε Φυσικὴ. Βγήκανε τὰ βιβλία,
τὰ τετράδια, καὶ τὰ ἀναφοκοκινι-
σμένα μουτράκια, κοίταξαν μὲ τὰ
ζωηρὰ μάτια, νὰ νοιώσουν τὰ λόγια
τοῦ Δασκάλου.

— Σήμερα, θὰ μιλήσωμεν διὰ τὸ
ἄρνιον. Ποῖος ἀπὸ σᾶς ξέρει νὰ μᾶς
εἴπῃ τὰ ἰδιαιτέρα γνωρίσματα τοῦ
ζώου, τὴν χρησιμότητά του; Ἐμπρός,
κανεῖς; . . .

Τὰ παιδιά ξύνουν τὸ κούτελο μ'
ἀμυχανία. Τὸ ἄρνιον, βέβαια εἶναι
αὐτὸ ποὺ τρώμε, βραστὸ ἢ μὲ πιλά-
φι, ἀλλὰ πὼς εἶναι, σὲ τί ἄλλο χρη-
σιμεύει, ὄχι, δὲν ξέρουν. . .

— Λοιπὸν, κανεῖς; . . .

— Ἰγώ, ξέρ'. . . Πετάγεται ὀρθὸς
ὁ Τασσός, γιεμάτος καμάρι, ποὺ τώ-
ρα ἐπιτέλους θὰ καταφέρει νὰ κατα-
πλήξῃ τοὺς σκληροὺς συμμαθητὲς του.

— Ἄ μπράβο, πὼς λέγεσαι, μικρέ;
Πρώτην φοράν σὲ βλέπω εἰς τὴν
τάξιν.

— Σήμερα ἦρθε, κύριε! Πετάγεται
ὁ Πίπης.

— Ὁραῖα, τ' ὀνομά σου;

— Τασσὸς Μήτρ'. . . ἔφαγε τὴ τε-
λευταία συλλαβὴ ὁ Τασσός.

— Πὼς εἶπες;

— Τασσὸς Μήτρ'! . . .

— Ἄ, Τασσὸς Μήτρου, ἔ; Τότε,
θὰ σὲ γράψωμεν Ἀναστάσιον Μήτρου.
Λοιπὸν λέγε μᾶς, τώρα τί ξέρεῖς διὰ
τὸ ἄρνιον.

— Ξέρ'. . . Τοῦ ἄρνιον ἔχει σῶμα
λεπτό, καὶ δυνατό, ἔχει μαλλί πυκνὸ
κι' κατσαρό, ἔχει κι' κέρατ' στὸ κε-
φάλ' του. Τὰ πόδια τ' εἶναι λιγνά,
κι' μακριούτοιχα. Τὰ χεῖλια τ' ἱκανά,
γιὰ νὰ τρώει εὐκόουλα τοῦ χορτάρι.
Τοῦ ἄρνιου τ' ἀγαπᾶμ' ἐμεῖς στὰ
χοιριά, γιατί μᾶς δίν' τοῦ γάλα τ',
ποὺ τὸ πῆζουμε κι' τοῦ κάνουμε βού-
τυρο, τυρί, γιαγούρτι, τὸ κριάς του,
ποὺ τὸ τρώμε, καὶ τὸ μαλλί ποὺ τὸ
γνέθουμε' καὶ φτιάχνουμε τίς μπατα-
νίες μᾶς.

— Εὐγε, Μήτρου! Μπράβο. Μᾶς
περιέγραψες ἄριστα τὸ ζῶον, εὐγε μὲ
λίγα λόγια μᾶς ἐδείξεις τὴ χρησιμό-
τητά του. Εὐγε, Τασσὸ!

Ὁ Τασσὸς πετάει στὰ οὐράνια. Τ'
ἄλλα παιδιά τὸν κοιτᾶνε χάσκοντας
—καλὲ πὼς ἤξερε αὐτὸς τόσο καλά,
ἀδίδαχτο μάθημα! Γιατὶ αὐτὰ μεγα-
λωμένα στὴν πόλιν, δὲν ξέρανε πὼς ὁ
Τασσὸς εἶχε τὸν καλύτερο δάσκαλο
στὸ χωριὸ του, τὴ Φύση. Δὲν ξέρανε,
πὼς ὁ Τασσὸς δὲν ἔκνε τίποτα πα-
ραπάνω ἀπὸ τὸ νὰ περιγράψῃ
τὸν Κίτσο, τ' ἀγαπημένο του ἄρ-
νάκι.

Κι' ἀπ' αὐτὴ τὴ στιγμὴ, πῆρε τὴν
ἀπόφασή του. Θὰ ἔμενε. Τὰ παιδιά
δὲ θὰ τὸν πειράζανε πιά, εἶδανε τὴν
ἄξιά του, κι' ὕστερα εἶναι τόσο εὐ-
κολὰ τὰ μαθήματα. Καλέ, γιὰ τὸ ἄρ-
νιον θὰ τοὺς μάθουνε τώρα, ποὺ αὐ-
τός, τὰ παίζει στὰ δάχτυλα, πὼς
γεννιέται, πὼς μεγαλώνει, πὼς. . . μὰ
τάπε ὅλ' αὐτὰ στὸ δάσκαλο. Θὰ μεί-
νῃ. . . θὰ μείνῃ. . . Νὰ δείξῃ σ'
ὅλους, τί ἀξίζει ὁ Τασσὸς ὁ Μή-
τρου.

Περάσανε εἴκοσι χρόνια. Ὁ Τά-
σος Δημητρίου, εἶναι μεγάλος για-
τρὸς στὴν Ἀθήνα. Καὶ μὲ συγκίνηση
θυμᾶται καὶ λέει στοὺς φίλους του,
πὼς ἂν ὁ δάσκαλος δὲν τοὺς μίλαγε
κείνη τὴν ἡμέρα γιὰ τὸ «ἄρνιον»,
ποτές δὲ θὰ σπούδαζε καὶ δὲ θὰ γι-
νότανε ἄνθρωπος.

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΑΘΗΝΑ ΓΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΑ ΠΕΝΗΝΤΑΧΡΟΝΑ ΤΟΥ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀγαπητοί μου,

ΠΟΤΕ ἴσως δὲν ἔγινε στὴν
Ἑλλάδα ὠραιότερη, ἐπιση-
μότερη καὶ συγκινητικώτερη
φιλολογικὴ γιορτὴ. Ἡ με-
γάλη αἵθουσα τοῦ Παρνασοῦ ἦταν
ἀσφυκτικὰ γεμάτη ἀπὸ κάθε λογῆς
κόσμο, λόγιοι, δημοσιογράφοι, ἐπι-
στήμονες, στρατιωτικοί, κληρικοὶ κι'
ἀμέτρητες κυρίες. Πολλοὶ ἐπίσημοι,
κι' ὅσοι δὲν μπόρεσαν νὰ παραστα-
θοῦν ἔστειλαν στὸν ἐορταζόμενο γράμ-
ματα καὶ μηνύματα. Διαδόθηκε συγ-
χαρητήριο γράμμα τοῦ κ. Γ. Μεταξᾶ
κι' ἄλλο τοῦ ποιητῆ Κωστῆ Παλαμᾶ.

Κι' ὅταν, ἀργὰ κάπως, ἔφτασε κι' ὁ
σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μυτι-
λήνης, πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ
ἐορτασμοῦ, δικαιολόγησε στὴν ἀρχὴ
τῆς ὁμιλίας του τὴν ἀργοπορία του,
γιατὶ τὴν ἴδια ὥρα γινόταν στὴ Μη-
τρόπολιν ἡ ἐνθρόνισή τοῦ νέου Ἀρ-
χιεπισκόπου Ἀθηνῶν — τελετὴ ποὺ
ἀπαιτοῦσε τὴν παρουσία ὅλων τῶν
Συνοδικῶν — καὶ διαβίβασε στὸν ἐορ-
ταζόμενο τὴν εὐλογία τοῦ ἀρχηγοῦ
τῆς Ἐκκλησίας. Ὁμιλίες ἔγιναν πολ-
λές κι' ἐκτάκτως ὠραίες. Εἰσήγησιν
ἔκαμε ὁ πρόεδρος τοῦ Παρνασοῦ κ.
Καραβίας, καὶ κατόπι ἐχαρκτηρίσαν
τὸν ποιητὴ, τὸν ἄνθρωπο, τὸ δημο-
σιογράφο, τὸν πολιτικόν, τὸ Σμυρναῖο
μὰ καὶ πανελλήνιον Ἀργυρόπουλο, ὁ
ἀκαδημαϊκὸς κ. Σεφεριάδης, ὁ πρόε-
δρος τῶν Σμυρναίων, ὁ κ. Σύλβιος
καὶ ἄλλοι. Κι' ἀφοῦ τελείωσαν ὅλες
αὐτὲς οἱ ὁμιλίες, ποὺ καθεμιὰ κατα-
χειροκροτήθηκε, καὶ στὸ τέλος καὶ
στὸ μεταξύ, κι' ἀφοῦ ἔγιναν ἀκόμα
καὶ μερικὲς προσφωνήσεις, ὅλος ὁ
κόσμος πέρασε μπροστὰ ἀπὸ
τὸν ἐορταζόμενο, νὰ τοῦ σφίξῃ τὸ
χέρι, νὰ τὸν φιλήσῃ, νὰ τὸν συγχα-
ρῇ, νὰ τοῦ εὐχηθῇ κι' ἐκατόχρονα.

Τὰ Πενήνταχρονα τοῦ Μιχαήλ
Ἀργυροπούλου στὸν Παρνασσὸ ἦταν
καὶ σὺν ἕνα μνημόσυνο τῆς Σμύρνης,
τῆς ἐλληνικῆς Σμύρνης, ποὺ δὲν ὁ-
πάρχει πιά. Σμυρναῖος, βλέπετε, ὁ
ἐορταζόμενος, Σμυρναῖοι κι' οἱ ὁμι-
λητές. Καὶ γι' αὐτὸ ἀκόμα ἦταν τό-
σο συγκινητικὰ ὅλα. Ὁ Μιχαήλ Ἀρ-
γυρόπουλος, ποὺ ἔζησε κι' ἔδρασε
κυρίως στὴ Σμύρνη, καὶ ποὺ ἔγραψε
τὰ ὠραιότερα σμυρναϊκά πράγματα,
παραστάθηκε ὡς ὁ κυριώτερος ἀντι-
πρόσωπος τῆς ὠραίας πόλης τῆς
Ἰωνίας, ὠραῖος κι' αὐτὸς σὺν κι' ἐ-
κείνην. Ἀλήθεια ὁ Μιχαήλ Ἀργυρό-

πουλος εἶν' ἕνας ἀπὸ τοὺς ὠραιότε-
ρους ἄνθρώπους ποὺ ἔχω ἰδεῖ στὴ
ζωή μου. Καὶ σήμερ' ἀκόμα, ποὺ ἔ-
χει περάσει τὰ ἑβδομήντα, βάζει κά-
τω τοὺς νέους μὲ τὸ ψηλὸ, τὸ ἱσίο,
τὸ λιγερὸ τοῦ ἀνάστημα, καὶ τὸ ἀ-
γαλματένιο κεφάλι μὲ τὰ χιονισμένα
μαλλιά. Γιὰ τὸν Γκαῖτε εἶπαν πὼς
ἦταν ἕνας «ζωντανὸς ἀνδριάντας».
Τὸ ἴδιο σκέπτομαι τώρα γιὰ τὸν Μι-
χαήλ Ἀργυρόπουλο. Τὸν ἐγνώρισα
καὶ νέο, κι' ὠρимо ἄντρα, καὶ μεσό-
κοπο. Ἦταν πάντα ὠραῖος. Ἀλλὰ
καὶ στὴν ψυχὴ ὠραῖος, στὸ ἔργο του,
στὴ δράση του, στὴ ζωὴ του. Γιατὶ
οἱ ρήτορες τῶν Πενήνταχρόνων του
μίλησαν ὅλοι τόσο ἐκτάκτως ὠραῖα,
ὅσο σπάνια μιλοῦν ἐγκωμιαστές ποιη-
τῶν, καὶ κατασυγκίνησαν: Γιατὶ εἴ-
χαν ὕλη, εἶχαν θέμα. Ὁ Μιχαήλ
Ἀργυρόπουλος τοὺς ἐνέπνευσε.

Στενὰ δεμένος εἶναι καὶ μὲ τὴ
«Διάπλαση». Στάθηκε ἕνας ἀπὸ τοὺς
πρώτους τῆς συνεργάτες. Στους πα-
λιούς τῆς τέμους ὑπάρχουν δημοσιευ-

μένα πολλὰ ποιήματά του, καὶ πρω-
τότυπα καὶ μεταφρασμένα, προπάν-
των τοῦ γάλλου Ρατισμπόν. Κατόπι,
τραδηγμένος ἀπὸ ἄλλες ἀσχολίες, ἔ-
παψε νὰ συνεργάζεται, δὲν ἔπαψε
ὅμως ποτὲ νὰ γαπᾷ τὸ περιοδικό μᾶς
καὶ νᾶναι κλῶς καὶ χρήσιμος φίλος
τοῦ κ. Παπαδοπούλου καὶ δικός μου.
Τὸν ἀγαποῦμε πολὺ. Ἀλλὰ καὶ ποῖος
δὲν ἀγαπᾷ τὸν Μιχαήλ Ἀργυρόπου-
λο, τὸν ἐθνικὸν ποιητὴ Ρήγα Ραγιά,
τὸν ψάλτη καὶ ζωγράφο τῆς Σμύρ-
νης, τὸν μεταφραστὴ τοῦ Σααδῆ;
Μετὰ τὴν κατατροφὴ τῆς πατρίδας
τοῦ ἐγκαταστάθηκε ὀριστικὰ στὴν
Ἀθήνα, ὅπου ἐργάζεται ὡς δικηγό-
ρος. Βγήκε κάποτε καὶ βουλευτής,
ἔγινε κι' ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς.
Ἀλλὰ ἡ λογοτεχνία εἶναι πάντα ἡ
πῶς ἀγαπημένη του ἀσχολία. Ὁ δι-
κηγόρος, ὁ πολιτευόμενος, ὁ ἄνθρω-
πος τῆς κοινωνικῆς δράσης, κι' ἐδῶ
ὅπως ἄλλοτε στὴ Σμύρνη, μένει προ-
πάντων ποιητής.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΑΛΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

6

Κοίταξε δεξιὰ κι' ἀριστερά, περπάτησε κάμποσο στὴν ἀκροποταμιά,
μὰ δὲν εἶδε πουθενὰ οὔτε γεφύρι, οὔτε βάrock οὔτε πόρο — μέρος δηλαδὴ

ρηχό, γιὰ νὰ περάσῃ
βορέχοντας μόνο τὰ
πόδια του. Δὲν ἦταν
ἄλλος τρόπος παρὰ
νὰ πέσῃ στὸ νερὸ καὶ
νὰ κολυμπήσῃ. Μὰ
θὰ κατάφευγε νὰ φτά-
σῃ ἀντίκρου, ἢ θὰ
κουραζόταν καὶ θὰ
πνιγόταν στὰ μισὰ;
Τὸ ποτάμι ἦταν τό-
σο πλατὺ! . . .

Δὲν ἤξερε τί νὰ
κάνῃ. Νὰ γυρίσῃ πί-
σω; Ἡ μητέρα του
δὲν θὰ γινόταν καλὰ
ποτέ. Ἐπρεπε χωρὶς
ἄλλο νᾶνεβῇ στὸ βου-
νὸ καὶ νὰ βοῇ τὸ Βο-
τάνι τῆς Ζωῆς. Ἀλλὰ
πὼς;

«Ἄχ, Καλοκισιά,
βοήθησέ με! εἶπε μέ-
σα του. Λεῖξε μου
τόπο καὶ σωτηρία!»

Μόλις τὰ εἶπε αὐ-
τά, κάνει ἔτσι καὶ
βλέπει μπροστὰ του

τὸν Πετεινὸ ποὺ εἶχε σώσει ἀπὸ τὰ νύχια τῆς Ἀλεπούς.

— Ἐγὼ θὰ σὲ προάσω, τοῦ εἶπε μὲ τὴν ἀνθρώπινη φωνή του. Ἐλα,
μὴ φοβάσαι, κάθησε στὴ ράχη μου καὶ θὰ ἴδῃς!

Ὁ Πετεινὸς χαμῖλωσε, πῆρε τὸ Γιαννάκι στὴ ράχη του κι' ἄρχισε

να πετῶ γλήγορα πάνω ἀπὸ τὸ ποτάμι, ἴσια πρὸς τὸ θεώρατο βουνό. Πετοῦσε, πετοῦσε, μὰ ποῦ νὰ φτάσῃ! Τὸ ποτάμι ἦταν ἀτέλειωτο. Πέρασαν πολλὰς ἡμέρας καὶ νύχτες πού ὁ Γιαννάκης τὸ περνοῦσε ἀπὸ πάνω, καθισμένος στὴ ράχη τοῦ Πετεινοῦ. Καὶ τὸ περίεργο εἶναι πού σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, δὲν αἰσθάνθηκε οὔτε πείνα, οὔτε δίψα, οὔτε νύστα!

Μὰ τί ἦταν ἐπιτέλους αὐτὸ τὸ ποτάμι; πὼς ξεφύτρωσε ἔτσι ἄξαφνα ἐκεῖ πού δὲν ὑπῆρχε παρὰ στεριά; Χωρὶς ἄλλο τὸ Πνεῦμα τοῦ Βουνοῦ, πού τὸ προστάτευε, τὸ εἶχε κάνει, γιὰ νὰ μὴν μπορέσῃ ὁ Γιαννάκης νὰ φτάσῃ στὰ οὐζυμιά του καὶ ν' ἀνεβῇ στὴν κορυφή. Ἦταν ποτάμι μαγικό.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Δὲν θέλω! φώναξε ὁ Χάρβεϋ ὀρλιάζοντας σχεδόν, χωρὶς νὰ δώσῃ προσοχὴ στὴ συμβουλὴ τοῦ Ντάν.

Ἡρεμὸς ὁ καπετάν-Ντίσκο στεκόταν συλλογισμένος.

— Δὲν θὰ μὲ βρῖσκεις καὶ τόσο βολικόν, εἶπε τέλος κατεβάζοντας τὴ ματιὰ του στὸν Χάρβεϋ. Δὲν σὲ κατηγορῶ, νεαρέ μου, κάθε ἄλλο, ὅπως δὲν θὰ πρέπει νὰ μὲ κατηγορήσῃς εὐό, μόνο κάθεσαι καὶ σκῆς τὴ χολή σου. Εἰσαι σίγουρος πὼς καταλαβαίνεις καλὰ ὅλα ὅσα σοῦ λέω; Δέκα καὶ μισὸ δολλάρια τὸ μῆνα μισθός — καὶ τὴ συντήρησή σου — γιὰ νὰ κάνῃς τὸ δεύτερο μοῦτσο στὴ γολέττα. Καὶ τὴ δουλειὰ θὰ μάθῃς καὶ στὴν ὕψαι σου καλὸ θὰ σοῦ κάνῃ. Νὰ ἢ ὅχι;

— Ὅχι! εἶπε ὁ Χάρβεϋ. Πηγαίνετε με πίσω στὴν Νέα Ὑόρκη, ἀλλοίως θὰ ἰδῇτε τί ἔχετε νὰ πᾶθετε!

Ὁ Χάρβεϋ δὲν θυμόταν ἀκριβῶς τί ἔγινε παρακάτω. Βρέθηκε πεσμένος χάμω στὸ κατάστρωμα, κρατώντας τὴ μύτη του πού ἔτρεχε αἷμα, ἐνῶ ὁ Τροῦπ τὸν κοίταζε μ' ὀργή του τὴν ἡσυχία.

— Ντάν, εἶπε τέλος ὁ γέρο ναυτικός στὸ γιό του, δὲν εἶχα καμμιά κακία μ' αὐτὸ τὸν νέο ὅταν τὸν πρωτοεῖδα, γιατί πρὶν νὰ ξέρῃ κανεὶς δὲν πρέπει νὰ κρίνῃ. Μὴ βιάζεσαι ποτὲ σὲ κρίσει σου, Ντάν. Τώρα τὸν λυπάμαι, γιατί δίχως ἄλλο τὸ ἐπάνω πάτωμα δὲν πάει καλὰ. Δὲν εἶναι αὐτὸς υπεύθυνος γιὰ τίς βρισιές πού μοῦ εἶπε — οὔτε γιὰ ὅλα τ' ἄλλα πράγματα — οὔτε πού πήδησε ἀπὸ τὸ βαπόρι στὴ θάλασσα, πού ἐγὼ εἶμαι μισοδέβαιος πὼς τόκανε. Νᾶσαι καλὸς μαζὶ του, Ντάν, καὶ ὅ,τι κάνῃς θὰ τὰ πληρωθῇς διπλά. Ἀσε νὰ τρέξῃ λίγο αἷμα, θὰ τοῦ ξαστερώσῃ τὸ μυαλό του. Βάλτον νὰ πλύνῃ τὰ αἶματά του.

Ὁ Τροῦπ κατέθηκε μὲ βαρὺ βῆμα στὴν καμπίνα ὅπου εἶχαν τίς κουκέτες τους αὐτὸς καὶ οἱ πιδ ἡλικιωμέ-

νοι, καὶ ἄφησε τὸν Ντάν ἐπάνω γιὰ νὰ παρηγορήσῃ τὸν δυστυχισμένο κληρονόμο τριάντα ἑκατομμυρίων δολλαρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

— Δὲν στάπα ἐγὼ; ἔκανε ὁ Ντάν, ἐνῶ οἱ στάλες ἔπεφταν βαρεῖες καὶ πυκνὲς ἐπάνω στὸ σκοῦρο λαδομπογικτισμένο κατάστρωμα. Ὁ μπαμπᾶς δὲν εἶναι ἀνθρωπὸς πού ἀνάδει εὐκολα, ἀλλὰ τὸ ἀξίζεις μὲ τὸ παραπάνω. Ἐλα τώρα, δὲν πρέπει νὰ τὰ παίρνῃ κανεὶς ἔτσι τὰ πράγματα. (Οἱ ὧμοι τοῦ Χάρβεϋ ταράζονταν σπασμωδικὰ ἀπὸ λυγμοὺς χωρὶς δάκρυα). Ἐννοια σου καὶ εἶμαι μαθημένος ἀπὸ δαῦτα. Ἡ πρώτη φορὰ πού μὲ συγύρισε ὁ μπαμπᾶς ἦταν καὶ ἡ τελευταία — κι' ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποῦφευγα ἀπ' τὸ σπῆτι μου. Νοιώθει κανεὶς τὸν ἑαυτὸ του ἔρημον καὶ μοναχόν. Τὰ ξέρω κι' ἐννοια σου.

— Νὰ, ἐβόγγηξε ὁ Χάρβεϋ. Αὐτὸς ὁ ἀνθρωπὸς ἦ τρελλὸς θὰ ἦταν ἢ μεθυσμένος — καὶ δὲν μπορῶ νὰ τοῦ κάνω καὶ τίποτε.

— Μὴν τὸ λέγεις αὐτὸ γιὰ τὸν μπαμπᾶ, εἶπε ὁ Ντάν μὲ χαμηλὴ φωνή. Δὲν βάζει στὸ στόμα του κανένα πιστό — κι' ὅσο γιὰ παλαβός, μοῦ εἶπε πὼς εἶσαι τοῦ λόγου σου. Πὼς σοῦρθε νὰ τὸν πῆς κλέφτη; Εἶναι πατέρας μου!

Ὁ Χάρβεϋ κάθησε κάτω, σφουγγισε τὴ μύτη του καὶ διηγήθηκε τὴν ἱστορίαν τῶν χρημάτων πού χάθηκε.

— Δὲν εἶμαι τρελλός, εἶπε στὸ τέλος. Μόνο πού ὁ πατέρας ὁ δικός σου δὲν ἔχει δεῖ ποτὲ στὰ μάτια του χαρτονόμισμα μεγαλύτερο ἀπὸ πέντε δολλάρια καὶ ὁ πατέρας ὁ δικός μου θὰ μπορούσε ν' ἀγοράζῃ κάθε βδομάδα κι' ἀπὸ ἕνα καράβι σὰν τὸ δικό σας.

— Δὲν θὰ ξέρῃς φαίνεται τί ἀξίζει τὸ «Ἐδὼ εἶμαστε». Ἐκτὸς ἀν' ὁ πατέρας σου ἔχῃ κανένα βουνὸ χρυσάφι. Κι' ἀν' τὸ ἔχῃ, πὼς τὸ κέρδισαι; Ὁ

πατέρας μου λέει πὼς ἀπ' αὐτὸ τοὺς καταλαβαίνεις τοὺς τρελλούς, γιατί δὲν ἔχουν συνέχεια στὰ λόγια τους. Λοιπὸν, λέγε.

— Ὁ πατέρας μου ἔχει χρυσωρυχεῖα καὶ σιδηροδρόμους στὸ Οὐέστ.

— Κάτω, στὸ Οὐέστ; Ταξιδεύει ὠπλισμένος μ' ἕνα πιστόλι στὴ μέση, ἐπάνω σ' ἕνα ἄγριο ἄλογο πού τὸ χειρὶ ἡμερέψει μόνος του; Ἐγὼ διαβάσει γι' αὐτὰ τὰ πράγματα στὸ βιβλίο. Φάρ Οὐέστ τὸ λένε αὐτὸ τὸ μέρος, κι' ἔχω ἀκουστὰ πὼς τὰ χαλινάρια τους καὶ τὰ σπιρούνια τους εἶναι ἀπὸ ἀτόφιο χρυσάφι.

— Εἰσαι ἕνας βλάκας! ἔκανε ὁ Χάρβεϋ, γελώντας δίχως νὰ τὸ θέλῃ. Ὁ πατέρας μου δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἄγρια ἄλογα. Ὅταν θέλῃ νὰ ταξιδέψῃ, παίρνει τὸ τραῖνο του.

— Τί; κανένα φορτηγὸ, ἀπὸ κείνα πού μεταφέρουν τὰ ψάρια;

— Ὅχι, βέβαια. Μὲ τὸ δικό του τραῖνο, τὸ ἰδιαιτέρο. Δὲν ἔχεις δῆ ποτὲ στὴ ζωὴ σου κανένα ἰδιωτικὸ τραῖνο;

— Ὁ Σλάτιν Μπῆμαν ἔχει ἕνα, εἶπε ὁ Ντάν μὲ σεβασμό. Τὸ εἶδα στὸ Μπόστον καὶ εἶχε καὶ τρεῖς Νέγρους καὶ τὸ καθαρίζανε (ἤθελε νὰ πῇ τὸ καθαρίζανε). Μὰ ὁ Σλάτιν Μπῆμαν ἔχει σχεδὸν ὅλους τοὺς σιδηροδρόμους τοῦ Λόγχ-Ἀϊλαντ, ἔτσι λένε. Καὶ λένε ἀκόμη πὼς ἔχει ἀγοράσει τὸ μισὸ Χάμπσαϊρ καὶ τὸ περιμάντρωσε γύρω-γύρω καὶ τὸ γέμισε μὲ λιοντάρια, μὲ τίγρεις, μ' ἄρκουδες, μὲ βουβάλια καὶ μ' ἄλλα τέτοια ζωντόβολα. Μὰ ὁ Σλάτιν Μπῆμαν εἶναι ἑκατομμυριούχος.

— Ἐ, λοιπὸν ὁ πατέρας μου εἶναι δισεκατομμυριούχος κι' ἔχει δύο τραῖνα ἰδιαιτέρως. Τὸ ἕνα τὸ λένε μὲ τὸ δικό μου τ' ὄνομα «Χάρβεϋ» καὶ τ' ἄλλο μὲ τ' ὄνομα τῆς μητέρας μου: «Κωνσταντίνος».

— Βάλε ὄρκο! Ὁ πατέρας μου δὲν θὰ μ' ἄφηνε ποτὲ νὰ βάλω ὄρκο, μὰ ἐσὺ μπορεῖς μοῦ φαίνεται. Λοιπὸν πρὶν πῆς λέξῃ ὀρκίσου μου πρῶτα πὼς ἀν' δὲν λές ἀλήθεια νὰ πεθάνῃς.

— Βέβαια, εἶπε ὁ Χάρβεϋ.

— Αὐτὸ δὲ φτάνει. Πές: «Νὰ πεθάνω στὸν τόπο, ἀν' δὲ λέω τὴν ἀλήθειαν».

— Νὰ μείνω τούτῃ τῇ στιγμῇ στὸν τόπο ἀν' καὶ λέξῃ ἀπ' ὅσα λέω δὲν εἶναι ἀληθινὴ.

— Καὶ τὰ ἑκατοντριάτα τέσσαρα δολλάρια κι' ὅλα; εἶπε ὁ Ντάν. Σ' ἀκουσα πού μιλοῦσες μὲ τὸ μπαμπᾶ κι' εἶπα πὼς θὰ βγῇ κανένα κῆτος νὰ σὲ καταπιῇ σὰν τὸν Ἴωνά.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἡ Ἐμορφία συχαίνονταν ὑπερβολικὰ καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ πράγματα ὅταν δὲν ἦσαν καθαροί. Ἀν συναντοῦσε στὸ δρόμο τὴν γυφτοπούλα, δὲν θὰ τὴν ἄγγιζε οὔτε μὲ τὴν ἄκρη ἀπὸ τὸ δάχτυλό της· μὰ ἢ ἐκδῆλωση ἐκείνη τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς μικρῆς φυλακισμένης, πού ἔγινε ἔτσι θερμὰ κι' αὐθόρμητα, τὴν συγκίνησε τόσο πολὺ, ὥστε ἔσκυψε ἀπὸ πάνω της, σήκωσε μὲ τὸ ἄσπρο της χεράκι τὰ πυκνὰ μαλλιά πού σκέπαζαν τὸ μελαψὸ πρόσωπό της καὶ τὴν φίλησε στὸ μέτωπο.

Ἡ φυλακισμένη τινάχτηκε ξαφνιασμένη. Τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια της ἀστράψαν, καὶ τὸ καχεκτικὸ πρόσωπό της πήρε μιά ἐκφραση γεμάτη ἐκπληξη, εὐγνωμοσύνη θαυμασμὸ καὶ θερμὴ ἀγάπη. Ἀπλῶσε στὴν Ἐμορφία τὰ χέρια της καὶ ψιθύρισε ἐκστατικῇ:

— ὦ, σὲ ἀγαπῶ!

Καὶ στὰ μάγουλά της κύλισαν καυτὰ δάκρυα.

— Τὴν καὶ μὲν! εἶπε ἡ Ἐμορφία συγκινημένη. Καὶ γιατί μ' ἀγαπᾷς;

— Γιατί μὲ φίλησες. Δὲν ἤξερα τί πάῃ νὰ πῇ φιλή.

— Πῶς; ποτὲ δὲ σὲ φίλησε ψυχὴ; Ἀμ, ἡ μητέρα σου, ἡ γιαγιά σου; Καὶ κλαῖς; Γιατί κλαῖς;

— Δὲν ξέρω. Πρῶτῃ μου φορὰ κλαίω. Ὅταν μὲ δέρνηῃ ἡ Ναφτέ φωνάξω δυνατὰ μὰ δὲν κλαίω. Εἶναι καλὸ νὰ κλαίῃ κανεὶς.

— Καὶ ποῖα εἶναι ἡ Ναφτέ;

— Ἡ γυναῖκα τοῦ Τίτσκου.

— Καὶ ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ Τίτσκος;

— Εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τῆς συντροφιάς μας. Αὐτὴ μὲ πῆρε ὅταν πέθανε ἡ μητέρα μου.

— Πεθαμένη εἶναι ἡ μητέρα σου; ὦ, τὸ κακόμοιρο! Κι' εἶναι πολλὸς καιρὸς;

— Πολὺς καιρὸς; Δὲν ξέρω.

— Ἀς εἶναι, τὴ γνώρισες; τὴν θυμάσαι; ἐγὼ δὲν θυμάμαι τὴν μητέρα μου, ἡμουν πολλὴ μικρὴ ὅταν πέθανε.

Ἡ Ναφτέ

— Δὲν ξέρω. Ποτὲ μου δὲν τὴν εἶδα. Πέθανε στὴν Ἰσπανία. Ἔτσι μοῦ εἶπαν.

— Ἐγὼ ἔχω πατέρα κι' εἶναι πολλὸ καλός. Σὺ ἔχεις; ἢ μήπως πέθανε κι' αὐτός;

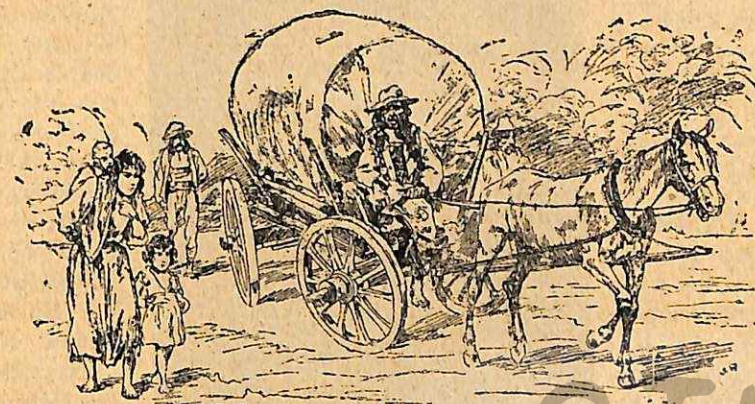
— Νὰ, πέθανε στὴ Ρωσία.

— ὦ, εἶναι πολὺ μακριά! Ὁ πατέρας μου πῆγε μιά φορὰ ἐκεῖ. Σὺ πῆγες;

— Κι' ἐγὼ πῆγα, μαζὶ μὲ τὴ φυλή μας. Ἐμεῖς πηγαίνομε παντοῦ, γυρίζομε ὅλον τὸν κόσμον, εἶπε ἡ γυφτοπούλα μὲ καμάρι.

Ἡ Ἐμορφία τὴν κοίταξε μὲ καίριο σεβασμὸ γιὰ αὐτὴ μόνον ὡς τὸ γειτονικὸ χωριὸ εἶχε πάῃ δυὸ φορές.

Καὶ τὸ χωριὸ αὐτὸ ἦταν τὸ μέρος τῆς γῆς πού γνώριζε ὅλο-ὅλο.

— Ἐμεῖς πηγαίνομε παντοῦ, γυρίζομε ὅλο τὸν κόσμον. (Σελ. 40, στ. β')

Ὅσο ὁ κύρ-Πέτρος πού στεκόταν πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ βαρύνονταν νὰ κάθεται ἐκεῖ μόνος, ἀφοῦ ἄκουσε τὸ διάλογον τῶν κοριτσιῶν σκέφτηκε πὼς μπορούσε τώρα νὰ ρωτήσῃ κι' αὐτὲς τὴ μικρὴ κι' ἔτσι μπῆκε μὲς στὴ φυλακή.

Ἡ μικρὴ τσιγγάνα, μόλις εἶδε τὸν ἀγροφύλακα κατατρόμαξε καὶ πήδησε μὲ βία ἀπ' τὸ κρεβάτι.

— Τί ἔχεις; Πού θὰ πᾶς; τὴ ρώτησε ἡ Ἐμορφία μὲ ἀπαλὴ φωνή καὶ τὴν κράτησε ἀπὸ τὸ φόρεμά της. Ὁ πατέρας μου εἶναι. Εἶναι πολὺ καλὸς καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸν φοβηθῇς. Δὲν θὰ σοῦ κάνῃ τίποτε. Αὐτὸς σοῦ ἔφερε καὶ τούτῃ τὴν κουβέρτα καὶ σὲ τύλιξε νὰ μὴν κρυώσῃς.

Τὸ λεπτὸ χεράκι τῆς Ἐμορφίας δὲν θὰ μπορούσε νὰ κρατήσῃ πολὺ τὴ γυφτοπούλα ἀν' εἶχε διάθεση νὰ φύγῃ. Μὰ ἡ φωνὴ της, ἡ ματιὰ της, τὸ φίλημά της ἐκείνο. Ἡ γυφτοπούλα ἔμεινε ἀκούνητη καὶ στάθηκε ὀ-

θὴ ἀντίκρου στὸν κύρ-Πέτρο καὶ τὸν ἔδλεπε σὰ ν' ἄλλεγε:

— Εἰσαι ἐχθρὸς ἢ φίλος;

Ὁ κύρ-Πέτρος γέλασε γιὰ τὸ ὕψος τῆς μικρῆς καὶ τῆς εἶπε μαλακώνοντας τὴ φωνή του:

— Ἐ, εἰσαι φρόνιμη σήμερα. Ἀν μοῦ ὑποσχέθῃς ὅτι δὲν θὰ τὸ ξανακάνῃς, θὰ σὲ ἀφήσω ἐλεύθερη. Δὲν τὸ ξέρεις ὅτι ἡ κλεψιά εἶναι ἀπαγορευμένη;

Ἡ γυφτοπούλα τὸν κοίταξε παραξενημένη γιὰ τὸν ἀντιπερισπασμὸν καὶ δὲν κατάλαβε τί ἔλεγε ὁ ἀγροφύλακας.

— Νὰ, χτὲς τ' ἀπόγευμα ἔκλεδες στὸ χωράφι τοῦ κύρ Θανάση. Γιατί νὰ τοῦ ξερριζώσῃς τὰ δαυκιά του;

Ἔτσι κάνουν οἱ ἀνθρώποι;

— Πεινοῦσα, εἶπε ἡ μικρὴ τσιγγάνα.

— Καὶ δὲν σοῦ δίνουν στὸ σπῆτι σου νὰ φᾶς; Οἱ γονεῖς σου; Ἐκεῖνοι πού σ' ἔχουν μαζὶ τους; Πού εἶναι νὰ σὲ πᾶν;

— Ἐφυγαν.

— Πῶς, ἔφυγαν καὶ σ' ἄφησαν; Αὐτὰ δὲν γίνονται. Δὲν τ' ἀφήνουν τὰ παιδιὰ νὰ τρέχουν ἀπὸ πίσω σὰν σκυλάκια. Καὶ τὰ σκυλάκια ἀκόμη τὰ παίρνουν στὴν ἀγκαλιὰ ὅταν εἶναι μικρά.

— Δὲν μὲ ἤθελαν ἐπειδὴ χορεύω καλύτερα ἀπὸ τὴν Αἰρέ. Τ' ἀμάξια μας στάθηκαν σ' ἕνα χωριὸ πού εἶχε πανηγύρι καὶ δουλέψαμε.

— Καὶ τί δουλέψατε;

— Νὰ, ἐπλέξαμε πανέρια, γανώσαμε τεντζερέδες, χορέψαμε, κάναμε ἄλλα παιχνίδια, λέγαμε τὴ μοῖρα. Ἐγὼ ὅμως δὲν ξέρω νὰ σᾶς τὴν πῶ. Οἱ γερόντισσες ξέρουν. Αὐτὲς βλέπουν στὸ χέρι ὅ,τι θὰ σοῦ τύχῃ. Ἐγὼ ὅμως ξέρω νὰ χορεύω. Καὶ τίς προάλλες ὅταν χορεύαμε καὶ βγήκα μὲ τὸ δίσκο νὰ μαζέψω μοῦδιωναν ἐμένα περισσότερα ἀπὸ τὴν Αἰρέ τὴν κόρη τοῦ ἀφέντη μας καὶ μ' ἔδειρε ἡ μητέρα της. Τότε εἶπα μέσα μου: «Φεύγω κι' ἐγὼ καὶ σὰν μὲ ξαναῖδητε γράψτε με!» κι' ἔφυγα τρέχοντας. Κι' ἐκεῖ πού ἔτρεχα ἀκούω τὴ Ναφτέ καὶ μοῦ φωνάζει:

(Ἀκολουθεῖ) ΦΑΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

42^A ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»,

ΤΙ ΔΙΚΑ με λένε τεμπέλη και τί άδικα θα πήγαινα αν επιπαινον σου τους τεμπέληδες! Άλλα καλύτερα, λένε η παροιμία, να βγῃ κανενός το μάτι παρά τ'ονομα... Να ξέρετε πόση δουλειά κάνει στο γραφείο της «Διαπλάσεως» ο μικρολέλεκας ο ψυχογιός της, ο Άνανιάς! Βγαίνει φυλλάδιο χωρίς έμένα; Οχ πῆτε: γιατί λοιπόν πέρασαν τόσα χρόνια χωρίς να κάμω «Κυριακή»; Δε φταίω!

Για να κάνη κανείς λαγὺ στυφάδο, πρέπει πρώτα-πρώτα νάχη λαγό. Έτσι και για να κάμω «Κυριακή», πρέπει πρώτα-πρώτα νάχη απαντήσεις. Μ' αφοῦ μοῦ τις έκλεψαν, πῶς μπορούσα να τὴν κάμω;

Εγὼ ο καυμένος, μόλις τελείωσε η προθεσμία και μοῦ τις παρέδωσε η κ. Διάπλασις—νά, βουνό δάκρυο!—έκάρησα, τις διάβασα, τις ξεχώρισα, κι' άρχισα να τις καταγράφω: 'Ο δεινά προτιμᾶ το τάδε ποίημα, ο τάδε προτιμᾶ το δεινά... 'Ολάκερες σελίδες έπιασε ο κατάλογός μου, πού θα με βοηθοῦσε να κάμω τὴν κρίση. Άλλα μιά μέρα, ἐνῶ ἐκόντευα πιά να τελειώσω, χρειάστηκε να βγῶ για ἄλλη δουλειά απ' το γραφείο μου, αφήνοντας πάνω στο τραπέζι μου τοὺς σωρούς τῶν απαντήσεων και τὸν κατάλόγό μου. Έ, όταν γύρισα, ὕστερα ἀπὸ μιά ὥρα δὲν βρήκα παρά τὸν κατάλογο ξερό. Οἱ απαντήσεις είχαν γίνει άφαντες.

Κατάλαβα άμέσως: Κάποιος μπῆκε στο γραφείο μου και, γι' άγνωστο λόγο, μοῦ τις έκλεψε. Άλλα ποῖος; Εξέτασα με τρόπο—δὲ θέλησα να κάμω ακόμα φασαρία—μὰ δὲν έμαθα τίποτα το διαφωτιστικό. Κανένας ξένος, κανέναν ὕποπτος δὲν εἶχ' έρθει ἐκείνη τὴν ὥρα. Μόνο ο κ. Φαῖδων εἶχε κατεβεί μιά στιγμή, κι' η δ. Ταρσούλη εἶχε περάσει, βιαστική ὥπως πάντα, ν' αφήσῃ χειρόγραφα. Αὐτοὶ θα μοῦ έκλεψαν τις απαντήσεις; 'Η οἱ ὑπάλληλοι κι' οἱ ὑπηρετές τοῦ γραφείου; Μυστήριο!

Αποφάσισα να μὴν πῶ τίποτα και να γίνω νέντεκτιβ για ν' ανακαλύψω τὸν κλέφτη και να τοῦ πάρω, αν θα τὴν εἶχε ακόμα, τὰ πολίτιμα χαρτιά. Και πραγματικῶς, πολλὰ διαβήματα και τεχνάσματα έκαμα, πού είναι περιττὸ να σᾶς τὴν διηγῶ. Άλλα τὸ ἀποτέλεσμα μὴδὲν εἰς τὸ τετράγωνον, ὥπως έλεγε ένας καθηγητῆς μου. Κι' ἄμα ἀπελπίσθηκα, φανέρωσα στὴν κυρία Διάπλασι το ἄλκιρο συμβᾶν πού ματαίωνε τὴν Κυριακή μας.

Με μάλλωσε γερὰ. Δὲν έπρεπε να φύγω ἀπὸ το γραφείο μου χωρίς να εξασφαλίσω τις απαντήσεις. Δὲν τῶξερα, τόσα χρόνια τώρα, πῶς τὰ «ἐπεισόδια» κυνηγοῦν τις Κυριακές μας; Έπειτα με ρώτησε αν μπορούσα να κάνω τὴν κρίση «ἐκ μνήμης και με τὴ βοήθεια τοῦ καταλόγου μου». Αδύνατο! Εἶχα διαβάσει βέβαια τις απαντήσεις όλες και πολλὰ θυμῶμαι ἀπ' αὐτές; Μὰ μπο-

ρούσα ν' αναφέρω μόνο ὅσα θυμῶμαι; Θάδικοῦσα πολλούς. Έπειτα, τί γούστο θα εἶχε η κρίση μου αν ἀντέγραφα ξερά τὸν κατάλογο; Θὰ καταντούσε ἀπλή στατιστική: τόσος προτιμῶν τὴ «Λήθη» τοῦ Μαβίλλη, τόσος τὸ «Ἑλληνικὸ Χῶμα» τοῦ Δροσίνη και καθεξῆς. 'Οχι, δὲν μπορούσε να γίνῃ η Κυριακή με τὰ στοιχεῖα πού εἶχα. Κι' η κυρία Διάπλασις με μάλλωσε γερώτερα, μὰ τὸ παραδέχθηκε.

**

Και τὰ χρόνια περνοῦσαν, ἀμέτρητα, ἀμνημόνευτα. Και τὰ παιδιὰ φώναζαν, γυρεύοντας τὴν Κυριακή τους. Και μεῖς τὰ περνούσαμε με λόγια, κι' η κυρία Διάπλασις τῆριχνε στὴ θυρικτὴ τεμπελιά μου, κι' η 42α Κυριακή πού περιμενόταν πάντα, δὲν γινόταν ποτέ. Κι' αὐτὸ, με τὸν καιρό, έγινε «κατάσταση».

Τὸ ἀπλούστερο βέβαια θάταν να ποῦμε τὴ μαύρη ἀλήθεια, να κηρύξουμε τὴν Κυριακή ἐκείνη... κλεμμένη, και να προκηρύξουμε ἄλλη. Στὴν ἱστορία τῶν Κυριακῶν μας, η ἀγίνωτη 42α θα έμοιαζε με τὸν Λουδοβίκο ΙΖ' η τὸν Ναπολέοντα Β' πού πῆραν τὸν ἀριθμὸ τους στὴ σειρά τῶν βασιλέων, μὰ δὲν ἐβασίλευσαν ποτέ. Άλλα δὲν ἤθελα, δὲν καταδεχόμουν να μαθευτῇ πῶς ἄφησα σὰ χάχας να μοῦ κλέψουν τις απαντήσεις, χωρίς τοῦλάχιστο ν' ανακαλύψω τὸν κλέφτη.

Έπιτέλους έγινε κι' αὐτὸ τὸ θαῦμα. Κι' αὐτὸ ὅχι ἀπὸ καμμιὰ ντετεκτιβική μου ικανότητα, ἀλλὰ ὁλωσδιόλου κατὰ τύχη. Μιά μέρα πῆγα στο τυπογραφείο να κάμω κάτι διορθώσεις βιαστικές. Και καθώς περιμένα να τελειώσω η στοιχειοθεσία κάποιου κομματιοῦ και να μου βγάλουν τυπογραφικὰ δοκίμια, τριγύριζα τις «κάσες» κι' ἐβλεπα τοὺς τυπογράφους, ὅλους φίλους μου, πού στοιχειοθετοῦσαν. 'Αξαφνα, ένας ἀπ' αὐτοὺς μοῦ

παρουσίασε ἕνα χειρόγραφο με στίχους και, με τὸ δάχτυλό του σὲ μιά λέξη, μοῦ εἶπε:

— Κύριε Άνανιά, τί να λέῃ ἐδῶ; δὲν τὸ βγάξω...

Διάβασα τὴ δυσανάγνωστη λέξη, γιατί τὸ ποίημα μοῦ ἦταν γνωστὸ, και ρώτησα ἀπὸ περιέργεια:

— Μὰ τ' εἶν' αὐτὸ; σχολικὸ βιβλίο;

— 'Οχι, μοῦ ἀποκρίθηκε ο τυπογράφος. Εἶναι μιά 'Ανθολογία, πού τὴν ἐκδίδει ένας νέος. 'Ορίστε!

Κι' ο τυπογράφος μοῦ ἔδωσε τὰ δυὸ πρώτα τυπογραφικὰ φύλλα τοῦ βιβλίου πού ἦταν τυπωμένα και τὰ εἶχε στο συρτάρι του. Εἶδα άμέσως πῶς η 'Ανθολογία αὐτὴ δὲν ἦταν σὰν τις συνηθισμένες. Εἶχε μόνο διαλεχτὰ ποιήματα διαφόρων εἰδῶν, μᾶλλον μικρά, και ἀποσπάσματα μεγάλων, μ' ἕνα ἀναλυτικὸ και κριτικὸ σημείωμα κάτω ἀπ' τὸ καθένα. Κι' ἐπιγραφόταν: «**Τὰ καλύτερα ἑλληνικὰ ποιήματα, ὑπὸ Χρυσάνθου Νικητῆς.**»

Τὸν ἔξερα αὐτὸν τὸν Χρυσάνθο. 'Ηταν ένας νέος χωρίς δουλειά, ποιητῆς τῆς κακῆς ὥρας, πού ἄλλοτε ἐρχόταν συχνὰ στο γραφείο μας και μᾶς φορτωνόταν να

MONNA BANNA

Κωνσταντῖνος

Α' Βραβεῖον εἰς τὴν 40ὴν Κυριακὴν

ΝΤΙΝΟΣ ΑΥΓΕΡΙΤΗΣ

Βόλος

Α' Βραβεῖον εἰς τὴν 41ην Κυριακὴν

τοῦ δημοσιεύουμε ποιήματα. Τοῦ λέγαμε πῶς ἦταν «ἀκατάλληλα για παιδιά»—τί να τοῦ λέγαμε; πῶς ἦταν γελοῖα;—μὰ ἐκεῖνος ἐπέμενε και δὲν περνοῦσε ἐδωμάδα χωρίς να μᾶς φέρῃ κι' ἕνα καινούργιο. Έπιτέλους ἀπελπίσθηκα κι' ἔπαψε να μᾶς ἐνοχλῇ. Χρόνια εἶχαμε να τὸν ἱδοῦμε στο γραφείο. Μόνο όταν τύπωνε μιά μικρὴ συλλογὴ του, μᾶς τὴν ἔφερε. Κι' ἐκάμαμε τοῦ κόσμου τὰ γέλια, ὅχι τόσο με τὰ ποιήματά του, ὅσο μ' ἕνα μοιραῖο τυπογραφικὸ λάθος πού εἶχε γίνει στὸν ἀπὸ μέσα τίτλο τοῦ βιβλίου. 'Η μικρὴ συλλογὴ ἐπιγραφόταν «ΠΟΝΟΥ ΚΡΑΥΓΗ». 'Αλλ' ἀντὶ για Π εἶχε μπεῖ Η, και σὲ κάποια μάλιστα ἀπόσταση. 'Ετσι ο τίτλος διαβαζόταν «**Η ΟΝΟΥ ΚΡΑΥΓΗ.**»...

Τώρα λοιπὸν ο Χρυσάνθος ἐτύπωνε τὰ «Καλύτερα ἑλληνικὰ ποιήματα». Καλὰ ἔκανε. 'Αφοῦ τὰ δικά του δὲν ἄξιζαν τίποτα, τύπωνε ξένα. Και στὴν ἀρχή, δὲν ἔβαλα με τὸ νοῦ μου κακὸ. Άλλα ξεφυλλίζοντας τὰ δυὸ ἐκεῖνα τυπογραφικὰ φύλλα, θυμῆθηκα ἄθελα τὴν ξεχασμένη πιά 42α Κυριακή, θυμῆθηκα και τὸν πόνο μου, δηλαδὴ τὴν κλοπὴ τῶν απαντήσεων, και, καθώς φυλλομετροῦσα πάντα και διάβαζα ἐδῶ κι' ἐκεῖ, μοῦ ἤρθε ἄξαφνα η ὑποψία πῶς ο κλέφτης μου ἦταν αὐτός, ο Χρυσάνθος Νικητῆς, ο ἐκδότης τῶν «Καλυτέρων Ἑλληνικῶν Ποιημάτων»!!

Γιατί ὅχι; 'Εκεῖνο τὸν καιρό, ἐρχόταν ἀκόμη στὴ «Διάπλασι». Δύσκολο εἶναι να ἤρθε κι' ἐκείνη τὴν ἡμέρα με κανένα τοῦ ποίημα, να μπῆκε στο γραφείο μου, ὥπως ἐμπαινε πάντα όταν ἐρχόταν, να εἶδε στο τραπέζι μου τις απαντήσεις, και να τις σούφρωσε, εἴτε για να ἐκδικηθῇ πού δὲν τοῦ δημοσιεύαμε ποιήματα, εἴτε—αν διάβασε μερικὲς κι' εἶδε τὴν ἀξία τους—για να τις χρησιμοποιήσῃ. 'Η πόρτα τῆς «Διαπλάσεως» εἶναι ὅλη τὴν ἡμέρα ἀνοιχτή. Οὔτε κουδοῦνι ὑπάρχει, οὔτε θυρωρός. Μπορεῖ ν' ἀνέβῃκε ο Χρυσάνθος χωρίς να τὸν ἱδῇ κανένας, να μπῇκε ἴδια στο γραφείο μου, και ξέροντας πολὺ καλά ὅλα τὰ κατὰ τόπια, τοῦ σπιτιοῦ μας να παραφύλαξε μετὰ τὸ ἐγκλημα, για να φύγῃ ἐπίσης ἀπαρατῆρητος.

Έπρεπε να βεβαιωθῶ. Πῆρα τὰ δυὸ τυπωμένα φύλλα—32 σελίδες—έκάρησα στο γραφείο τοῦ τυπογράφου, ἄφησα τις διορθώσεις μου κατὰ μέρος και ἄρχισα να μελετῶ. Σὲ λίγο ἤμουνα βέβαιος, βεβαιότατος, πῶς τὰ «Καλύτερα Ἑλληνικὰ Ποιήματα» εἶχαν σταχυολογηθῇ ἀπὸ τις απαντήσεις τῆς 42ας Κυριακῆς, πού τις εἶχε κλέψει ο ἐκδότης Χρυσάνθος Νικητῆς! Γιατί η ἐρώτησή της ἦταν: «'Απ' ὅσα ἑλληνικὰ ποιήματα ἐδιάβασατε, ποῖο σᾶς ἄρεσε περισσότερο και γιατί;» Τὰ παιδιὰ εἶχαν ἀπαντήσει γράφοντας τὸ καθένα τὸ ποίημα πού προτιμοῦσε και τοὺς λόγους τῆς προτίμησής του. Κι' ο κ. Χρυσάνθος, μνημονεύοντας με ξένα κόλλυβα, ἔβαλε στὴν 'Ανθολογία του ὅλ' αὐτὰ τὰ ποιήματα, κι' ἀπὸ τις καλύτερες απαντήσεις πῆρε κατὰ λέξη τὰ δικαιολογητικά. Αὐτὰ ἦταν «ἡ σύντομη ἀνάλυση και κριτικὴ» πού συνόδευε κάθε ποίημα.

Τὰ «τεκμήρια» τοῦ ἐγκλήματος—κλοπὴ πού κατάντησε λογοκλοπία—ἦταν πολλά. Καθὼς εἶπα, εἶχα διαβάσει όλες τις απαντήσεις, θυμῶμαι τις κυριώτερες και

ξαναθυμῶμαι τις ξεχασμένες, καθώς ἐδιάβαζα τώρα τὸ βιβλίο. 'Ολα τὰ ποιήματα πού εἶχε στὰ δυὸ πρώτα τυπογραφικά, ἦταν «προτιμήσεις» παιδιῶν. Και καλὰ ο 'Εθνικὸς Ὑμνος, η τὸ ἐπιγράμμα στὰ Ψαρά, η τὸ 'Ελληνικὸ Χῶμα, η ο Θούριος τοῦ Ρήγα' αὐτὰ ὑπάρχουν σ' όλες τις 'Ανθολογίες. Μὰ πού θυμῆθηκε ο κ. Χρυσάνθος τὸ «Χῶμα μεγαλοφυῶς» τοῦ Σούτσου, η τὸ «Δὲν εἶναι διαβατάριζα πουλί» τοῦ Βαλαωρίτη, η τὰ «Νεῖατα» τοῦ Παλαμά, και τόσα ἄλλα σπάνια και ξεχασμένα; Κι' αὐτὰ τὰ σχόλια στὴν «Παλιοκαστρίτσα» τοῦ Μαβίλλη, δὲν τὰ πῆρε ἀπὸ τὴν ἀπάντηση τοῦ Κουρσάρου; Εἶναι ἕνα μικρὸ ἀριστοῦργημα. Σ' αὐτοὺς τοὺς στίχους, ο Μαβίλλης ψάλλει τὸ πῶς μαγευτικὸ μέρος τῆς νύφης τῶν Ἑπτὰ Νησιῶν... Τὰ θυμῶμαι πολὺ καλά. Μὰ για στάσου! ἐδῶ βλέπω κι' αὐτὸ τὸ τετράστιχο:

Τὸ ἴδιο χίστης χαλαστής.
Οἱ σεισμοί, οἱ καιροὶ τὸ χίσιμα εἰχνοῦν.
Κι' αν καλὰ-καλὰ τὸ στοχαστῆς
Τὰ σημάδια ὁρίζοντες μᾶς δείχνουν.

Εἶναι ἀπὸ τὸν «Κύκλο τῶν Τετραστίχων» τοῦ Παλαμά. Πῶς ο Χρυσάνθος διάλεξε μόνο αὐτὸ ἀπὸ ἑκατό; Δὲν βαρύνετε! Τὸ βρήκε στὴν ἀπάντησή τῆς 'Ανθισμένης Λεμονιάς! 'Ετσι και τὸ «Σονέττο στὸ Θάνατο» τοῦ Γρυπάρη, στὴν ἀπάντησή τοῦ Βούδδα. Τὰ θυμῶμαι πολὺ καλά.

Άλλα θυμῶμαι και κάτι ἄλλο: 'Ο Βιλλαρδουῖνος προτιμοῦσε τὸ ἐπιγράμμα τοῦ Πάλλη. Άλλα τὸ ἔγραφε λανθασμένο:

'Ησουν ἡ μόνη μου χαρὰ
Δὺο καὶ τρεῖς χρόνια.
Μιά μόνη σ' ἐθλίψα φορὰ
'Αλλὰ με ὅλην αἰώνια

Εἰνὼ τὸ σωστὸ εἶναι:

'Ησουν ἡ μόνη μου χαρὰ
Εἴκοσι τέσσα χρόνια.
Μιά μόνο μ' ἐθλίψες φορὰ,
'Αλλὰ με ὅλην αἰώνια.

Λοιπὸν, στὴν 'Ανθολογία τοῦ Χρυσάνθου τὸ ποίημα αὐτὸ ἦταν τυπωμένο με τὰ ἴδια λάθη! Μποροῦσα νὰ χω πιά τὴν παραμικρὴ ἀμφιβολία πῶς ἦταν ἀπὸ τὴν ἀπάντησή τοῦ Βιλλαρδουῖνου; 'Η πῶς ἦταν ἀπὸ τὴν ἀπάντησή τῆς Κυρὰ Φροσύνης τὸ γνωστὸ παιδικὸ τραγούδι «'Ηλθε πάλι η ἀνοιξη», αφοῦ ὑπάρχει και στὸ βιβλίο τὸ ἴδιο ἀστεῖο λάθος πού εἶχε κάνει στο χειρόγραφο τῆς ἡ μικρὴ τότε Διαπλάσσοπούλα; Και νά: ἀντί:

Και παντοῦ χαρὰς χοροὶ
Και χαρὰς τραγούδι.

ἡ Κυρὰ Φροσύνη—και ο κ. Χρυσάνθος μαζί της—γράφει: «Και παντοῦ χαρὰ εἰσχωρεῖ!!

«Τί εἶτι χρειάν ἔχομεν μαρτύρων!» φώναξα τότε κι' ἐγὼ. Δὲν ἤξερα τὴν κατοικία τοῦ Χρυσάνθου, τὴν ἤξερε ὅμως ο τυπογράφος και μοῦ τὴν εἶπε. Τὴν ἴδια ὥρα ἔτρεξα στο σπίτι του, τὸν βρήκα, και χωρίς προσέμτο τοῦ εἶπα:

— Να μοῦ δώσης γρήγορα τις απαντήσεις τις Κυριακῆς πού έκλεψες ἀπὸ το γραφείο μου και τις ἔκαμες... 'Ανθολογία.

Έκαμε πῶς δὲν ἤξερε τί τοῦ λέω. Τὸν φοβέρισα πῶς θα πήγαινα στὴν ἀστυνομία. Έξακολουθοῦσε να διαμαρτύρεται και νάνιέται. Άλλα όταν τοῦ ἔδειξα τὰ δυὸ ἐκεῖνα τυπογραφικὰ φύλλα πού εἶχα κατασχέσει, και

του μίλησα για τα «τεκμήρια» που μαρτυρούσαν το εγκλημα του, ο Άθλιος είδε πως δεν εγγλύτωνε κι' έπεσε στα πόδια μου.

Άμην! και τις απαντήσεις θα μου επέστρεφε και την Άνθολογία θα σταματούσε. Μόνο να μην πήγαινα στην Αστυνομία.

Και να πάλι οι απαντήσεις της 42ας Κυριακής στα χέρια μου. Θέ μου! με πόση χαρά και συγκίνηση τις ξαναείδα ύστερ' από τόσα χρόνια! Και γύρισα στο σπίτι θριαμβευτικά.

Άλλά τί ωφελοῦσε; Οι απαντήσεις αυτές χρονολογούνταν από το 1932. Για να γίνει η Κυριακή, έπρεπε να τις βρώ πέντε τουλάχιστο χρόνια νωρίτερα. Σήμερα τι ενδιαφέρον θα είχε; Πόσα από τα εκατό Διαπλάσ-πουλα του 1932, που έστειλαν απάντηση, μένουν ακόμα στη διαπλαστική ζωή; Πέντ' έξη μόνο, που μπορεί να-ταν τότε παιδάκια και παιδούλες, ή Κυρά-Φροσύνη, ή Αφρικάνο το Χωρίς Φτερά, το Δοξασμένο Τριπο-λιτωτάκι και δυο-τρείς άλλοι. Άλλά που είναι ο Νάο-κισσος, το Αυσόχαρτο, ή Παλιό Αθήνα ή Έρεϊκη, ή Δούλη Δωδεκάνησος και... και; Θά γελοῦσαν κι' οι ίδιοι αν έπαιρναν κανένα βραβείο κι' έπρεπε να στείλουν τη φωτογραφία τους, για να δημοσιευθί στην 43η Κυ-ριακή! Νά, όπως δημοσιεύονται σήμερα μόλις—και για την ιστορία—οι φωτογραφίες της Μόννας Βάννας, που βραβεύθηκε στην 40ή, και του Ντίνου Αγγελίτη, που βραβεύθηκε στην 41η. Δεν είναι λιγάκι άστειο; Τί κα-θώς πρέπει... κυρία—γιατί όχι—θα είναι σήμερα ή πρώτη, και τί καθώς πρέπει... κύριος ο δεύτερος; Α-φήνω δα πως ή σημερινή μας Μόννα Βάννα είναι άλ-λη, και πως πολλά σημερινά διαπλάσπουλα έχουν ψευ-

δώνυμα που το 1932 τ' είχαν άλλα. Τί σύγχυση θά γι-νόταν και τί έπανορθώσεις και... διαφεύσεις θά χρειά-ζονταν!

Α, όχι, ή 42α Κυριακή δεν μπορεί πιά να γίνει. Αύ-τη που έκαμα—και χωρίς κανέν' αλογοπαίγνιο από τη φούρκα μου—είναι μιὰ Ψευτο-Κυριακή, που δεν έχει άλλο σκοπό παρά την προκήρυξη της επομένης. Κι' ίδού ποι' έκώτηση σκεφθήκαμε με τη κυρία Διάπλαση κι' ά-ποφασίσαμε να σ'ς δώσουμε:

«Αν σ'ς έδιναν ένα χιλιάριο δικό σας, να το διαθέσετε όπως θέλετε, τί θαγορά-ζατε ή τί θα κάνατε;

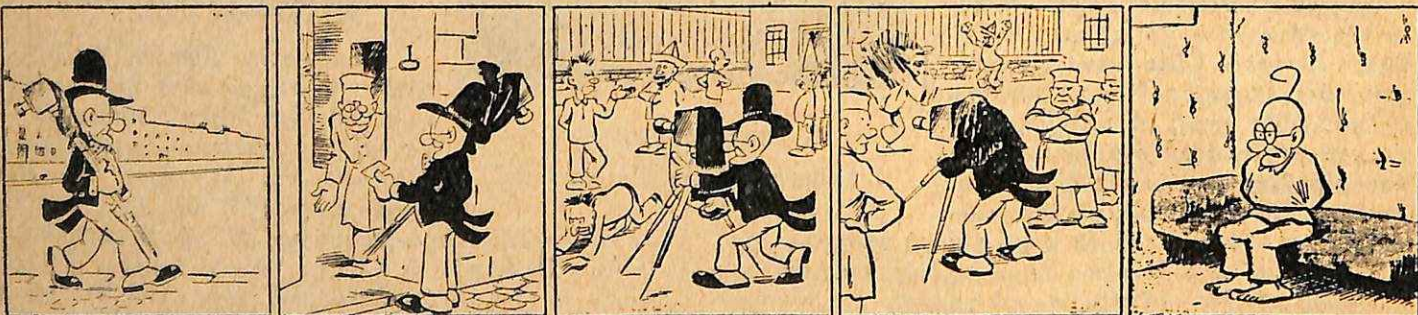
Οι απαντήσεις, —που έλπιζω να μην τις κλέψι κανέ-νας Χρύσανθος κι' ή Κυριακή αυτή να γίνει έγκαίρως, αληθινή κι' εικονογραφημένη όπως οι παλιές εκείνες ά-ξέχαστες—πρέπει να είναι όσο το δυνατό σύντομες και καθαρογραμμένες, με την επιγραφή: «Απάντηση στη 43η Κυριακή της Διαπλάσεως» και τ'ονομα του διαγω-νιζομένου, το ψευδώνυμό του, αν έχει, την ηλικία του και τη διαμονή του. Έχετε καιρό να τη γράψετε και να τη στείλετε ως το τέλος Φεβρουαρίου. Και καλή έ-πιτυχία.

Κατ' έντολή της Διαπλάσεως

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Υ. Γ.—Οι όροι της συμμετοχής είναι οι ίδιοι με των άλλων Διαγωνισμών: Δωρεάν οι έχοντες ψευδώνυμο συνδρομηται ή άδελφια συνδρομητών· με πληρωμή 3 δραχμών σε γραμματόσημα εί μ' ή έχοντες ψευδώνυμο συνδρομηται ή άδελφια των, και 5 δραχμών οι άγο-ρασταί.

ΕΝΑΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ ΣΤΟ ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΟ

Πολύ άσχημη ιδέα του ήρθε του κ. Φιλμάκη, του έρασιτέχνη Φωτογράφου: Να πάρη ένα πρωί τη μηχανή του και να πάη σ' ένα Φρενοκομείο, να φωτογραφήση τους τρελλούς! Ο διευθυντής είναι φίλος του, τον δέχεται και του δίνει την άδεια. Τότε ο κ. Φιλμάκης στήνει τη μηχανή του στην αυλή, όπου κάνουν τον περίπατό τους κάμποσοι τρελ-λοί. Ύστερα βγαίνουν κι' άλλοι. Και το τί γίνεται εκεί μέσα είναι άπερίγραπτο. Μπορεί όμως να σ'ς δώσω μι'α ιδέα ή τετάρτη εικόνισσα... Το αποτέλεσμα ήταν άπροσδόκητο: τρελλάθηκε κι' ο κακόμοιρος ο φωτογράφος· και τόσο κα-λά, ώστε αναγκάστηκαν να τον κλείσουν σ' ένα κελλί και να του φορέσουν και το ζουρλομανδύα!

[Άνεκρινώθη από τον Ρεμψ]

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΡΑΒΔΙ ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ

—Ω Τύχη, που τον κόσμο όλο γυρνάς Κι' άμετρα δώρα φέρνεις στον καθένα, Γιατί μπροστά μου βιαστικά περνάς Χωρίς ν' αφήσης χάρισμα κανένα;

Μ' άκουσε ή Τύχη, στένει και γελά, Μου δίνει το χρυσό ραβδί στο χέρι

Και λέει: «Από του κόσμου τ'α καλά "Ο,τι κι' αν π'ης εύθης θά σου τ'α φέρη». Της Τύχης το χρυσό ραβδί κρατώ Κι' άσάλευτος κι' άμλητος προσμένω. Τον κόσμο, γύρω άδιάφορος κοιτώ Με τ'α πολλά καλά του στολισμένο.

Δέν έχω δίψα κι' όρεξη καμιά Απ' τ'α καλά του κόσμου να ζητήσω Σβύνει ή έλπίδα κ' ή επιθυμία Σ'αν έξρω πως μπορώ να τ' άποκητήσω.

Και νιώθω τη ζωή μου που περνά Και χάνεται, άνέλπιδη και μαύρη Και νιώθω την ψυχή μου που γυρνά Μέρ' σ' άλλους κόσμους άλλους πόθους [νάβρει.

—Ω Τύχη, πάρε το ραβδί, μαζί Μ' όλη τη δύναμη και χάρη πώχει Χωρίς χαρές μπορεί κανείς να ζει, Χωρίς επιθυμίες κ' έλπίδες όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΦΘΙΝΟΠΟΡΟ *

Μέσ' απ' τα κλώνια τ'α γυρνά, Με κάποιον μούρημορο θλιβό, Σγαλινά, ψυθιριστά, περνά τ' άγέρι.

Μοιάζει για κάτι να μιλά. Το φύσημά του είναι συρτό, Κάποιον καινούργιο μηνυτό τουλιν να [φέρη.

Κι' όπως το λείει σιγανά, Τρέμουν της λίμνης τ'α νερά, Γέρνουν τ'α δέντρα και θρηνοῦν σ'α [λαβωμένα.

Ανατριχιάζουν τ'α κλαριά Κι' ως άργοσιούνται θλιβερά, Ρίχνουν τ'α φύλλα κι' άπομένουν γυ- [μνωμένα.

Μουντό οὐρανό ή αυγή φωτά Και τ'ο φεγγάρι τ'ο φτωχό Ρίχνει στη γή κάθε βραδιά χλωμό σεν- [τόνι.

Μέσ' απ' τα κλώνια τ'α γυρνά Τάχα ποιό μήνυμα φέρνιτό Σέρνει τ' άγέρι και την πλάση άπονε- [κρώνει;

Δορξάδ' [Α]

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Στρογγυλή, καλωσημένη και λαχτα- ριστή καμάρωνε ή Βασιλόπιττα στη μέση του τραπεζιού.

Βιαστήκαμε όλα τ'α παιδιά να καθή- σουμε γύρω της και διαρκώς κοιτάζαμε πότε την πίττα πότε την πόρτα της κουζίνας απ' όπου θάμπαινε ή Μαρία μόλις τελείωνε τις δουλειές της.

Η άγωνία ήταν τόσο ζωηρά ζωγρα- φισμένη στα μάτια μας, που ή μητέρα μάς λυπήθηκε και την φώναξε νάψηση κάθε άσχολλία γι' άργότερα και νάρθη κι' αυτή στο κόψιμο της πίττας.

Ήρθε. Κάθησε με βρεγμένα ακόμα τ'α χεράκια της τ'α τοσοδούλια, έκανε τ'ο σταυρό της με τέτοιο σεβασμό που έκανε κατάπληξη.

... Τού Χριστού, του φτωχού, του πατέρα, της μητέρας...

Εκοβε, όρθός, χαμογελαστός, την πίττα ο πατέρας μέσ' σ'ε μι'αν άπόλυτη σιωπή.

Νόμιζα πως θάσπαζε ή καρδιά μου απ' τ'ο χτύπημα που έκαμε.

—Όποιος βοή το χρυσό φράγκο θά μου τ'ο δάση κι' εγώ θά του δώσω έ- κατό δραχμές, είχε π'η ή μητέρα.

Για φαντάσου να τύχη σ'ε μένα! Θά πάρω όλους τ'ους ήθροποιούς που

* Το κομμάτι αυτό είχε παραπέσει· είναι όμως τόσο όρατο που αν και έχει περάσει ή επικαιρότης του δημοσιεύεται σήμερα.

είναι στις βιτρίνες των βιβλιοπω- λείων.

—Αν τύχη σ'ε μένα, μου έλεγε ο ά- δελφός μου, να τ'ο ξέρης Νένα: Έκει- νο τ'ο άεροπλάνο που καμαρώνω δυό μέρες τώρα στη βιτρίνα θά τ'ώχω έπι- τέλους στα χέρια μου. Θά μπορώ να τ'ο κουρνίσω και να τ'ο σπάσω ακόμα σ'αν τ'ο περυσινό.

Και γώ, Νίκο, θά πάρω την άραπι- νίτσα που μ' άρέσει τόσο πολύ και δέ μου την πέρνει ή μητέρα.

Μόνο ή Μαρία δεν έλεγε τίποτα. Μ'ας κοιτάζε μόνο βαθεία στα μάτια και φαινόταν σ'αν λυπημένη. Ίσως κι' εκείνη νάχε τ'ο ιδανικό της.

... ..

—Κοίμα! Δεν ήταν στη φέτα μου! φώναζε άπαγοητευμένη. Κι' είχα τ'οση χαρά όταν την έπαιρνα! Πάνε οι ή- θοποιοί!

—Ούτε και στη δική μου! φώναζε ο Νίκος. Άντίο γλυκό μου άεροπλάνο!

—Νάτο! φώναζε ή Μαρία με μι'α χαρά αὐθόρμητη και τόσο συγκινη- μένη που τ'α μάτια της γέμισαν δά- κρυα.

—Και του χρόνου, Μαρία, και του χρόνου...

Έπειτα τη ρωτήσαμε κυκλώνοντάς την:

—Τί θά τ'α κάνης τώρα τ'α λεπτά; Μαρία, κοῦκλες θά πάρης ή τίποτ' άλλο;

—Όχι δεν θέλω κοῦκλες, είπε, γιατί δεν είχα ποτέ. Ούτε τίποτ' άλλο που να μου περισέει. Θά δώσω τ'α λεπτά σ'ε κείνη τη φτωχιά οικογένεια που... ξέρετε και πού; τ'α έχει τόσο πολύ ά- νάγκη.

Σώπασε. Μά τ'ο πρόσωπό της φανέ- ρωνε τώρα μι'α θλίψη. Κι' ήταν εκείνη ή θλίψη που νοιώθουμε όταν μάς ά- ναγκάζουν ν' άποκαλύψουμε τ'α μυ- στικά που έχουμε κρυμμένα στην ψυχή.

Σωπάσαμε κι' έμεις όλοι κατάπλη- χτοι και συγκινημένοι από τ'α λόγια της.

—Μαρία νάχης την ευχή μου, είπε ο πατέρας.

—Μαρία νάσαι ευτυχισμένη, της εί- παμε κι' έμεις με δακρυμένα μάτια φιλώντας την.

Καίμενη Μαρία, άπόψε μάς έδωσες ένα μύθημα άλησμόνητο. Τη στιγμή που μεις ξεχάσαμε τ'α λόγια του Χρι- στού. Αυτός μάς σκέφτηκε και μάς είπε με τ'ο στόμα σου, για τη φιλαν- θρωπία.

Και του χρόνου, Μαρία, που μοιά- ζεις σ' όλα με την Παναγίτσα, σ'ένο- μα, σ'ε αγαθά μάτια, στα χρυσά μαλ- λιά και στη γιομάτη συμπόνια άγνή σου καρδιά...

Λένα Χάρη [Β]

ΜΕ ΤΟΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟ

Έρχεται... έρχεται... Έρχεται ά- φρίζοντας και μουγκρίζοντας ρυθμικά, ένα θεριό καμωμένο από χέρια άν- θρώπου. Μόλις στάθηκε πρώτοι οι ά- χθοφόροι όρμουῦν. Κατόπι άλλοι άνε- βαίνουν κι' άλλοι κατεβαίνουν, άλλοι συναντιοῦνται κι' άλλοι χωρίζονται απ' τ'ους δικούς τους.

Ντάν, ντάν, ντάν... Κτύπησε κι' ή τρίτη. Άντίο μαμά, γειά σου Κώστα.

Τ'ο τραίνο φεύγει άργά-άργά... Κι' απ' τ'α παράθυρα καθώς κι' απ' τ'ο σταθμό κινοῦνται μαντηλάκια, άφίνον- τας συγκινημένους αυτούς που τ'α κι- νοῦν:—Άντίο, άντίο...

Απέξω τώρα φαίνονται και τ'α τε- λευκαία σπίτια του χωριού και κατόπιν έρχεται βαθύ σκοτάδι. Σ'α μαύρα φαν- τίσματα περνούν οι στήλοι. Μακριά φαίνονται κάπου-κάπου τ'α γκαζένια «λουξ» κανενός χωργιού.

Ο ρυθμικός θόρυβος, που κάνουν οι σιδερένιες ρόδες επάνω στις γραμμές, με νανουρίζει περίεργα, έτσι ενώ με μισοκοιμάει, δεν μ' άφίνει να κοιμη- θώ. Ίσως έπειδή θέλω να ιδώ ποι'α τοπεία περνούν από τ'ο παράθυρο.

Σηκώνουμε, κάθουμε κοντά στο πα- ράθυρο για να ιδώ, μά είναι σκοτάδι.

Νοιώθω πως έχει περάσει ή ώρα. Κλείνω τ'α μάτια μου. Άλλά τί γρή- νορα γυρνάει τ'ο ρολόι. Άκούω τ'ο ρυθμικό κτύπημα άμέτρητες φορές κι' άλλες πάλι τ'ο αὐτί μου παρακολουθεί. Ξαφνικά τ'ο τραίνο σταματά. Σηκώνου- μαι και βλέπω ένα σταθμό. Σιδηροδρο- μικοί με φανάρια τρέχουν. Τ'ο τραίνο φεύγει πάλι.

Τώρα πιά δεν θέλω να κοιμηθώ.

Άρχίζει να γλυκοχαράζει. Άνοίγω τ'ο παράθυρο. Η φύση έχει μι'α μεθυ- στική μυρωδιά. Σπαρμένοι άγριοι ύψο- χουν γύρω. Άμπέλια μπισοτάνια, θυ- μωνιές από σιτάρι. Τ'ο τραίνο περνά από τ'οῦνελ, από γέφυρες και βουνά.

Έρχόμαστε σ' άλλο σταθμό. Έχει ξεμυρώσει Κυριακή και ή καμπάνα της εκκλησίας, προσκαλεί τ'ους πιστούς. Φεύγουμε κι' απ' αὐτὸν και σ'ε λίγο φτάνουμε σ' άλλον. Είναι τ'ο τέμα του ταξιδιού μου: Στ'ε γραφική πρω- τεύουσα της Μακεδονίας, τ'η Θεσσαλο- νίκη.

Συμπληθεί [Β]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Η μαμά.—Τί έγινε ή π'άστα που εί- χα αφήσει έδώ πάνω;

Ο Τάκης.—Τ'ην έδωσα, μαμά, σ'ε- να παιδάκι που είχε μεγάλη λαχτάρα να τη φάη.

Η μαμά.—Μπαβό, Τάκη μου! Έ- χεις καλή καρδιά. Και ποιό ήταν αὐτό τ'ο καίμενο τ'ο παιδάκι;

Ο Τάκης.—Εγώ, μαμάκα. Άδολάδ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αθήναι 42 οδός Ευριπίδου
τὴν 3 Ἰανουαρίου 1939

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Οἱ, πόσες πρωτοχρονιάτικες κάρτες ἔλαβα ἀπὸ Διαπλάσους! Καὶ πόσα γραμματάκια μ' εὐχὲς γιὰ τὸ Νέο Ἔτος, πολλὰ ἀπ' αὐτὰ καὶ μ' ἕνα ξεσπάθωμα γιὰ ὄθρο! Εὐχαριστῶ ἀπ' τὴν καρδιά μου τὰ καλὰ μου παιδιὰ πού μοῦ ἔκαμαν καὶ φέτος τόσο ὁρᾶία τὴν Πρωτοχρονιά μου. Τὰ εὐχαριστοῦν ἐπίσης ὁ κ. Φαίδων, ἡ κυρά-Μάρθα κ. ὁ Ἀναστάσιος, πού τοὺς θυμίστηκαν κ' ἡ τὸς ἑορταστικὴ χωριστὰ, ἡ ἐπιφάνισαν ἐμένα νὰ τοὺς διαβιάσω τὰ δέοντα. Καὶ τοῦ χρόνου, καλὰ μου παιδιὰ!

Πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ μεγάλο σου γράμμα, Νεφέλη. Ἰδίως χάρηκα πὺ ἀρῶν τόσο τὰ Μαθηματικά καὶ πὺ ἔρεσις Γερμανικά. Ναι, δοκίμασε νὰ μοῦ μεταφράσῃς τίποτα γιὰ τὴ Σελίδα. Γιὰ τὸ διπλὸ ξεσπάθωμα εὐχαριστῶ πολὺ. Ἐστεῖλα Ἐγγειρίδιο Σταυρολέγων καὶ λυσοχάρτο. Μικρὰ Μουσικά δὲν ἔχω τώρα, ἀμα ἀνατυπωθῶν. Ὁ κ. Φαίδων, πὺ σὲ ἀσπάζεται, διεδίβασε τὸ δῶμά σου ὅπου ἔπρεπε, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἔλαβε καμμιά ἀπάντησιν καὶ γι' αὐτὸ δὲν σοὶ ἔγραψε.

Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα, Σίφουνα. Σήμερα, καθὼς βλέπεις, ὁ προαιώνιος πόθος ἐκπληρώνεται: δημοσιεύεται ἡ... «Ψευδοκυριακή». Ἡ αὐτοβιογραφία τοῦ κ. Ξενοπούλου στὰ «Ἀθηναϊκά Νέα» («Ἡ ζωὴ μου σὰ μυθιστόρημα») θὰ διαρκῇ κανέν' ἀκόμα μῆνα. Γιατί δὲν θὰ φθάσῃ ὡς τὰ νωότερα, πὺ εἶναι γνωστὰ. Θὰ σταματήσῃ στὴν ἐποχὴ τῶν «Παναθηναίων» (1901—1912).

Βαρυούλα τοῦ Νεῖλου, ἔκαμες καλὰ πὺ δὲν ἀλλὰξες ψευδώνυμο. Τὰ ψευδώνυμα πρέπει νὰ διατηροῦνται τὰ ἴδια, γιὰ νὰ γίνονται μὲ τὸν καιρὸ ὁὶ ὄντοια. Ναι, ὁ κ. Τέλλος Ἀγρὰς, ὁ παλὺννοστος σήμερα λογοτέχνης, ὀνομάζεται καὶ τὸ ψευδώνυμο πὺ εἶχε μὴν ὁρᾶ στὴ «Διάπλασι» καὶ πὺ δὲν τὸ ἀλλὰξε ποτέ. Ἐλπίζω νὰ βελήσῃ κ' ἡ μαμὰ νὰ πῇ σὺ Πανεπιστήμιο ἀφοῦ ἔχεις τόση ἐπιθυμία. Ἐλαθά, ἐξέτελεσα κ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα.

Νὰ ξέρεις πὺς ὑπάρχει κ' ἕνας κομήτης πὺ ἐμφανίστηκε μὴν ὁρᾶ πὺ τὸ χρόνο, αὐτὴ τὴν ἐποχὴ εἶναι ὁ κομήτης Στέφεν, δηλαδὴ ἡ παλιά μου φίλη, πὺ μοῦ γράφει μόνο ὅταν πρόκειται νὰ ἀναβῇ τὴ συνδρομὴ τῆς, ἀν καὶ μ' ἀγαπᾷ τόσο. Ἀλλὰ ἡ ταμπέλα, λέει, δὲν πίνει μόνο τοὺς μικροὺς, ἀλλὰ καὶ τοὺς μεγάλους. Ἀς εἰπῇ, τὸ 1939 θὰ ἐμφανισθῇ καὶ πάλι, γιὰ τὴν λάβη μέρος στὴ 43ῃ Κυριακῇ. Χαίρω πολὺ. Καὶ νὰ μοῦ φιλήσῃ τὴν ἀνιψούλα τῆς.

Τὸ παρατήρησα, Ἀγνή Καρδιά, πὺς εἶχες πολὺν καιρὸ νὰ μοῦ γράψῃς καὶ συχνὰ ρωτιῶνται πὺ γίνεσαι. Ἐχω βέβαια πολλὰ παιδιὰ, μὰ ὅσα μὴν ὁρᾶ μοῦ ἔγραψαν τακτικά, τὰ θυμοῦμαι ὅλα. Χαίρω πὺ δὲν ἀργῆσαι ἀπὸ ταμπέλας ἡ ἀδιαφορίας ἀλλ' ἀπὸ πληθώρα ἀσχολιῶν. Θερμὰ συγχαρητήρια γιὰ τὴ θριαμβευτικὴ ἐπιτυχία σου σὺ Πανεπιστήμιο. Τώρα λοιπὸν εἶσαι φοιτήτρια τῆς Φιλολογίας—τί καλὰ! Καὶ τὸ καλύτερο εἶναι πὺ διατηρῇς τὸ κέφι σου καὶ θὰ προσπαθῇς νὰ τὸ διατηρῇς πάντα, ἀν καὶ οἱ συμφορὴται σου—γιατί ἄραγε—εἶναι ἀνεφοὶ καὶ μελαγχολικοί. Ἀ, αὐτὸ δὲν εἶναι καλὸ. Ἡ ἔπισημη πρέπει νὰ θῇ χαρὰ.

Μάκη, εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα. Ἐστεῖλα τὰ φυλλάδια σὺ νέο μου φίλο, ἀλλὰ οἱ 5 δραχμὲς γιὰ τὴν ταῖνια του ἦταν περιττὲς· μόνο ἡ ἀλλαγὴ διευθύνσεως πληρώνεται, ὅταν δηλαδὴ πρέπει νὰ τυπωθῇ νέα ταῖνια. Τὸ κομμάτι σου τὸ περιμένω. Γράψε τοὺς χαριετισμοὺς μου σὺν ἀδελφῷ σου. Πολὺ καλὰ εἶπες σὺν μαμὰ σου: δὲν εἶναι καθόλου ἀπρεπὲς νὰ μοῦ γράφουν τὰ παιδιὰ μου σὺν ἐνικό.

Μαῦρε Ἰππότη, ἐνέκρινα μὲ χαρὰ τὸ ψευδώνυμο γιὰ νὰ λαβαίνης μέρος στὴν κίνησιν, κ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα. Τώρα πὺ εἰσάξες ὅλοι καλὰ, ἔλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς συχνότερα. Στὴν Καθάρια εἶναι μόνο 11 Διαπλάσους—λίγα ἔ;—καὶ συνδρομητὴ μ' αὐτὸ τὸ ὄνομα δὲν ἔχω.

Τὸ ξέρω, Μόννα Λίλα, πόσο ἐπιθυμῇς τὸς γίνεσαι ὁ ταχυδρόμος σὺ παιδιὰ πὺ περιμένουν τὸ φυλλάδιό μου... Χαίρω πὺ τόσο τὴν εὐχαρίστησε τὸ πρῶτο. Σήμερα βλέπεις καὶ τὴν «Κυριακὴ», πὺ τὸ σὺ θέλεις νὰ πᾶν τῆς. Οἱ λύσεις δεκτὲς. Ἐκράτησα σημείωσιν νὰ σοὶ στείλω τετράδια μὲς ἀνατυπωθῶν.

Ἦμουν βέβαιη, Κεφαλλονίτικη Ἀκρογιάλι, πὺς δὲν μὲ εἶχες ξεχάσει. Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἀνανέωσιν καὶ τὸ ξεσπάθωμα. Θὰ εἶδες τὴν ἀνανέωσιν τοῦ ψευδώνυμου καὶ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ κομματιῶ σου. Περιμένω νὰ μοῦ στείλῃς κ' ἄλλο.

Ἀθηνά, κ' ἐγὼ χρωστῶ χάρη στὴν Ε. Σ. καὶ στὴν Α. Κ. πὺ σὲ ἔκαμαν νὰ μὲ γνωρίσῃς καὶ τώρα ἔχω μὴν τόσο καλὴ φίλη. Γιὰ τὸ ξεσπάθωμα εὐχαριστῶ καὶ σένα καὶ τὸ Σὺλλογὸ σὰς. Ὁ γιγὸ ἔστειλα. Γράψε μου.

Εὐχαριστῶ πολὺ, Μαυζέλ Νιτούς, γιὰ τὴν ἀνανέωσιν, τίς εὐχὲς καὶ τὰ καλὰ λόγια. Ὅστε εἶκοις τὸ μῆνος μου δεμένους ἔχεις ὡς τώρα στὴ βιβλιοθήκη σου; Μὲ γιὰ νὰ δῶς καὶ τὸν 21ο κ' ἄλλους ἀκόμα πολλούς. Χαριετισμοὶ στὴν παλιά μου ἀγαπητὴ Πούλια.

Σκυριανόπουλο, αὐτὸν τὸν καιρὸ, πὺ τὸ τυπογραφεῖο εἶχε πολλὰς ἐργασίας καὶ ἡμερᾶς—γι' αὐτὸ δὲν ἀνατυπώθηκαν ἀκόμα καὶ τὰ Μ. Μουσικά—λαβαίνετε τὸ φυλλάδιό μου λίγος ἀργότερα, ὅχι ὅμως καὶ «μπαγιατικὸ» ὅπως τὸ λέει· μῆπως εἶναι ἐφημερίδα μὲ τίς εἰδησεις τῆς ἡμέρας; Ὁσο γιὰ τίς Μ. Ἀγγελίες, μοῦ εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ τίς δημοσιεύω μὲ τὴ σειρὰ πὺ παραγγέλει ὁ καθένας. Αὐτὰ γιὰ τὰ παρὰ πὺ σου. Ἡ λέξη «ἀνέκδοτος» σημαίνει «δὲν ἔχει ἐκδοθῇ ἀκόμη». Ἐργα ἀνέκδοτα, θυγατέρες ἀνέκδοτοι (εἰς γάμον) κτλ. Ἀλλὰ τὸ οὐδέτερο «ἀνέκδοτος» ἔχει κ' ἄλλη σημασία: σημαίνει μὴ μικρὴ ἱστορία, ἕνα γεγονός, ἕνα ἐπεισόδιο, χαρὰ κτηριστικὸ ἢ ἄστετο. Κι' ἔχουμε: «ἀνέκδοτος μεγάλων ἀνδρῶν», ἀνέκδοτος τοῦ τάδε πολέμου καὶ καθένης. Εἶναι κατ' ἀντίθεσιν τοῦ «ἐκδομένου», δημοσιευμένου, γνωστὰ· γιὰτὶ συνήθως τὰ γεγονότα αὐτὰ εἶναι ἀγνωστά.

Χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμιά, Τζόκεϊ, καὶ χρωστῶ χάρη στὴ Μ. Α. πὺ μοῦ ἔκαψε μὴν τόσο καλὴ φίλη. Σύντομο τὸ πρῶτο σου γράμμα, ἔλπίζω ὅμως νὰ μοῦ γράψῃς συχνὰ κ' ἐκτενέστερα. Πὺς πῇ-γαν οἱ διαγωνισμοί;

Σ' ἄλλους δὲν ἔχω σήμερα τόπο νὰ πᾶν. Φύλαξα γιὰ τὸ ἐρχόμενο τὸ γράμμα καὶ πὺ θέλουν ἐκτενῇ κἀπως ἀπάντησιν.

Μεγάλῃ ἐπιτυχία εἶχε, τὴν περασμένη Τετάρτη σὺν «Παρνασσῷ» ἡ διδασκῆς τῆς δ. Μαρίας Φαλαγγὰ γιὰ τὸ γάλλο ποιητὴ Ἀλφρέδο Μυσέ. Ὁ ἄπειρος κόσμος πὺ

ἐγέμισε τὴν σάλλα, καταχειροκρότησε καὶ συγχάρηκε θερμὰ τὴν ὀμιλήτρια γιὰ τὴν λαμπρὴ ἀνάπτυξιν τοῦ θεματὸς τῆς καὶ γιὰ τὴν ἐξοχὴ μεταφράσιν ἀπὸ τὴν ἴδια μερικῶν ποιημάτων τοῦ Μυσέ, πὺ τὰ πᾶν γαλῶν ἢ *Κα Τερεντίου* κ' ἡ ἀδελφὴ τῆς δ. Μαρ-γαρίτα Φαλαγγὰ. Ὁ καθηγητὴς κ. Λού-δαρης, στὴν εἰσηγήσιν του, δὲν παρέλειψε νὰ θυμίσῃ πὺς ἀπὸ τὴ «Διάπλασι» βγήκε ἡ νέα ποιήτρια. Ἐτοί εἶχα κ' ἐγὼ τὸ μέ-ρος μου σὺ θρίαμβο τῆς ἀγαπητῆς μου καλῆς φίλης καὶ συνεργάτιδος.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνα-νέεται, ἀν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα δρ. 10.—Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀναστέλλονται ἰσχύουν ἀπὸ τὴν 30 Νοεμβρίου 1939. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Ἀ ἀνέκδοτος ἀνέκδοτος, καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, ἀνέκδοτος.

Νέα Ψευδώνυμα: Ζέφυρος, ἄ. (ΜΡ), Μύα, ἄ. (ΣΑ), Γκάρο Κούπερ, κ. (. . .). Τσιγγανοπούλα, κ. (ΒΠ). Ἐλ-πιδόφορος ἄ. (ΧΙΟΣ). Ἀλκή Θελασι-νός, ἄ. (Σίφουνας). Χρυσόπτερος Ἀετός, ἄ. (ΓΚ). Ρομπὴν τῆς Διαπλάσεως, ἄ. (ΜΚ). Αἰθέρ, ἄ. (ΣΓ). Τζόκεϊ, κ. (ΦΚ). Ἰπ-πότης τῆς Βελιγοστῆς, ἄ. (Χ—Χ*). Ρα-σπουτίν, ἄ. (ΟΧ). Σφίγγς, κ. (ΦΜ). Ἀ-ζιαντὴ, κ. (ΔΣ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ροζε-λάντια, κ. Ξανθὴ Ἐλληνοπούλα, κ. Ἀν-ταλούζα, κ. Μπουμπουλίνα, κ. Τηλε-γοραφίον, ἄ. Σκανδαλίνα, κ. Μελαγ-χολικός Ὀνειροπόλος, ἄ. Ρόμπερ Τέυ-λορ, ἄ. Καπετὰν Βρυκόλας, ἄ. Σα-λωνίτισσα, κ. Τσαπερδονούλα, κ. Ναπο-λιτάνα, κ.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται (χωρὶς κριτικὴ γιὰ νὰ χωρέσουν ὅλα καὶ νὰ ξαναρχίσουν νὰ στέλ-λουν ὅσοι εἶχαν κομμάτια ὑπὸ κρίσιν): «Ἀνέκδοτος» τῆς Ραμνουσίας Ἀρτέμιδος.—«Ἡ εἰλιὰ» τοῦ Ἀνθού τῆς Ἀνατο-λῆς.—«Σύννεφα» τοῦ Γαβριῆ.—«Ἐνα ἐ-πεισόδιο» τοῦ Ἑλληνικό Ἀκρογιάλι.—«Ὁ Σκύλος» τῆς Αἰδοῦς Μπροῦνι.—«Φθινόπωρο» τῆς Ἰλίας.—«Ὁ μικρο-πωλητὴς» τῆς Δυσεῖς.—«Διαπλασιακὴ γιορτὴ» τοῦ Κυρίαρχου τοῦ Διαπλά-σεως.—«Τὸ Φθινόπωρο» τῆς Δόξης τοῦ Κήπου.—«Τρελλὴ μάννα» καὶ «Νο-σταλγία» τοῦ Δογοτεχνικοῦ Μένους.—«Τ' ἀγγελτήρια» τῆς Πόλης τῶν Ὀνει-ρων.—«Ἐξυπνὸς ἀνθρωπος» τοῦ Μωραῖ-τικο Σταφύλι.—«Χριστούγεννα» καὶ «Τὸ σχολεῖο» τοῦ Ἑλπιδοφόρου.—«Ἀγρύ-πνια» τοῦ Ἀνθού τῆς Ἀνατολῆς.—«Ἡ ἐκτὴ τιμωρημένη» τῆς Ἀνδαλούζας.—«Ἀ-ταξίες» τῆς Διχουδίστας.—«Τὸ ἡμερολό-γιο τοῦ τυφλοῦ» τῆς Δευκῆς Καμέλιας (νὰ ξανασταλῇ ἀφοῦ γίνῃ πὺ ἑλληνικὸ τὸ κείμενο).—«Πόσο σ' ἀγαπᾷ» τοῦ Μελαγ-χολικοῦ Ὀνειροπόλου.—«Μία δύσις ἡ-λίου» τοῦ Ψευτικῶν Γέλιου.—«Πριμαρό-λια» τῆς Βασιλίσσας τοῦ Βορᾶ.—«Φθινο-πωρινὸ» τοῦ Ντέκετιβ Φάντασμα.—«Φθινοπωρινὸς Πνοὴς τῆς Α.».—«Ἐνοικιά-ζεται» τῆς Ἰσιδος.—«Ἀφ' ἡνῶντας τὴν οχο-λικὴ ζωὴ» τοῦ Στεφάνου τῆς Δόξης.—«Ὁ φτωχὸς γέρος» τοῦ Μ. Ν. Σ.—«Ἀ-γριότης» τοῦ Ἀρη.—«Μαγεμένη Νυχτιά» τοῦ Χ.Χ.Χ.—«Μία ἀνθοδέσμη» τῆς Χαμ-πανέρας.—Μένουν ἀκόμη τὰ κομμάτια πὺ ἔλαβα μετὰ τὰ μέσα Νοεμβρίου τὰ ὅ-ποια θ' ἀναγραφῶν σὺ ἐπόμενον.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: Οὐδοβερλέυ (σὺν ἐνέκριναν τὸ ψευδώνυ-μο καὶ χαίρω πολὺ σὺ ἀσπράγιστα γραμμα-τόσημα μὴ ποτε νὰ μοῦ στέλνῃς πάντα τὰ

μικρὰ ποσὰ τῶν παραγγελῶν σου· ναι, νὰ μοῦ γράψῃς συχνὰ καὶ νὰ λαβαίνης μέρος σὺ ὅλα) *Ξανθὴν Σειρήνα* (θὰ εἶδες τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ψευδωνύμου σου· χαίρω πολὺ πὺ μπαίνεις στὴν κίνησιν κ' ἔλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς τακτικά· τὸ λάθος διορθώθη-κε) *Δοξαζόμεν Ἀκρογιάλι* (κ' ἐγὼ μὲ «δὺς λέξεις βασιτικά» σοὺ ἀπαντᾷ πολὺ μ' εὐχαρίστησαν ὅσα μοῦ γράφεις καὶ σὺ συγχάρω γιὰ τὴν ἐκθεσὶ σου πὺ ἦταν ἡ καλύτερη) *Χρηστίαν Τσαγγαράκη* (ναι, ἀμα ἀνατυπωθῶν, θὰ σοὶ στείλω 10 τε-τράδια δὲν θυμοῦμαι τί μὲ ρωτοῦσες σὺ προηγούμενο γράμμα σου· μὴ ποτε νὰ ἐπα-ναλάβῃς τίς ἐρωτήσεις σου ὅταν θὰ μοῦ γράψῃς καὶ τὰ «περισσότερα» γιὰ νὰ σὺ γνωρίσω· δὲν θὰ πᾶρῃς καὶ ψευδώνυμο;) *Νυχτοτράγουδο* (τὸ κομμάτι σου, καθὼς θὰ εἶδες, ἐνεκρίθη κ' ἐδημοσιεύθη· περι-μένω ἄλλο· ἡ Συλλογὴ σου ἐν τάξει· τοὺς τόμους μου, πὺ ὡς τώρα ἔχεις τρεῖς, εὐ-χομαι κ' ἐγὼ νὰ τοὺς ἐκαστοῦσῃς) *Βα-σίλισσαν τῶν Δουλουδιῶν* (ἐξέτελεσα· περιμένω) *Δοῦκα Ὀμπλικαντῶ* (ἐν τά-ξει ἡ Συλλογὴ σου· κ' αὐτὴ, καθὼς βλέ-πεις, ἀρχίζω σήμερα) *Δευκὴν Καμέλιαν* (ὁρᾶτο ὄθρο ἔκαμες στὴ Γαλανομαρία γιὰ τὴ γιορτὴ τῆς· νὰ μᾶς ζήσῃ!) *Καλ-λιερόν* καὶ *Ἰωάννην Βενιαρέλη, Μύ-ραν Ἀλόν*, *Εὐδοξον* κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 25 Δεκεμβρίου θάπαντῶ σὺ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 287ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τοῦτου δεκταὶ μέχρι τῆς 7 Μαρτίου.

Ἀλήθεια: — Ἀπὸ σήμερον θὰ δημο-σιεύονται Ἀσκήσεις ἀπὸ τῶν Συλλογῶν τοῦ 1939 ἀποκλειστικῶς. Αἱ δημοσιευ-θεῖσαι εἰς τὰ φυλλάδια τοῦ Δεκεμβρίου, περυσινὰ δὲν θὰ λογαριασθῶν εἰς τὰ ἀποτελέσματα τοῦ νέου Διαγωνισμοῦ. Ἐλήφθησαν, μὲρσι σήμερον τριάνοντα Συλλογαί. Εἶναι δεκταὶ ἀκόμα μέχρι τέλους Ἰανουαρίου.

60 Δεξιόγραφος

Ἀκλιτὴ λέξη τῆς ἀρχαίας — «μόρια» Αὐτὲς τίς λέγουν οἱ γραμματικοί — Ἐνώνεται μὲ κάποιον ἀπ' τὰ μυστήρια Καὶ κάνει ἀρχαία πόλη ἀσιατικὴ. Δοῦς Ἐμπικαντῶ

61. Συλλαβογράφος

Στὶς ἀκρες νότες βάξω, Κατάφαση σὺ μέσο, Καὶ μετὰ τὰ τρία διαβάξω Ροῦχο· ζεστό... ἐ. τῶν ἔσω. Δωδοναίος

62. Στοιχειογράφος

Εἶναι κάτι πὺ γυρεύει Ὁ ληστής γιὰ νὰ σάφησιν· Μὰ σὺ τέλος κ' ἄλλο γράμμα Ἄν ὁ λύτης τοῦ κολλήσῃ, Νεοέλληνα ζωγράφω Θάναστίσῃ ἀπὸ τὸν τάφο. Λοχαγὸς Ντρεφύρος

63. Παλαιὸν Ἀίνυγμα

Κατοικῶ μέσα στὴ Ρώμη Μὰ συγχρόνως καὶ στὴν Κω Ἄν καὶ εἶμαι τόσο μέγα Πὺ σὺν κόσμῳ δὲν χωρῶ. Δοξαζόμενῳ Νησί

64-65. Ὁμοειδεῖς Ἐπιγράφαί

Π Ρ Τ Ν Τ Π Θ Υ
Ε Α Ι Ο Ν Ο Ε Ο
Ο Τ Ν Σ Ο Ο Ι Ι
Α Ν Ρ Μ Σ Ι Μ Σ

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Μικρὰ Καλλιτέχνις

66. Δυκτωτὸν

* * * * * = Ἀρχαία χώρα τ. Ἀσίας.
* * * * *
* * * * * = Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ νικητοῦ
* * * * *
* * * * * = Ἀρχαία πόλις τῆς Σι-
* * * * * [κελίας]
* * * * * = Τὸ ἐναντίον τῆς πα-
ραδοχῆς.—Καὶ καθέτως τὰ αὐτὰ.
Γελαστός Ἀντιπλοῦρχος

67. Ἀκροστιχίς

Τὰ δευτέρα γράμματα τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν γνωστο-τάτην πόλιν τῶν Ἠνωμένων Πολι-τειῶν:
1, Ἡπειρος· 2, Μεγάλῃ νήσος τοῦ Αἰγαίου· 3, Χώρα τῆς Ἑλλάδος· 3, Ἀλλῇ μεγάλῃ νήσος τοῦ Αἰγαίου· 5, Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης· 6, Πόλις τῆς Θεσσαλίας· 7, Σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος.
Ἀσπρος Γλάρος

68. Γρίφος

ΤΟ IT το
ΡΟΗ
Βασιλεὺς Λήρ

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 43.
569. Σικυὼν (σὺ, κύων).—570. Ὀνος-οῖνος.—571. Ἐνοικος-ἐνορκος.—572. Ἀσὴρ Ἀρης.—573.

574. ΔΗΜΟ-ΚΡΙΤΟΣ (ἴδη, μῆκος, ὄρκος, Κροῖσος, Ρή-σος, ἴρις, Τί-τος, σκῆρος).—575-579. Διὰ τοῦ Α: κρότος, κρόσιος, φανός, παῖαν, σκάρως.—580. ΚΛΕΙΩ (Κανάριος, Ἀλφειὸς, Ἀμειβύστος, Αἰγίον, Πάρων).—581. σπδ-βροδ = Σπυδρε βροδέως.—582. Ἐξεσσι Κλαζομενίους ἀσχημονεῖν (ἔξ ἔς, τί κλα, ζο μὲ νί, εἰς ας χερμῶν, ιν).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΘ'—102]
Διαπλάσους, παύσατε πῦρ· οὐδαμὰ ἀποκαλύψις μὲ ἐνδιαφέρει.

Γέρος τοῦ Μωραῖ

[ΔΘ'—103]
Ζητῶ συγγνώμην γιὰ καθυστέρησιν βρα-δείων. Ἀκυρώων (ΔΗ—1028). Ἀνταλ-λάσσω τετραδιάκια. Γράψε: Ἀμείρισαν Μαυρίκη, Ἀγίας Παρασκευῆς 25, Πατήσια Ἀθηνῶν.

[ΔΘ'—104]
Φυλαχθῆτε!! ὅς ἐξέρω ὅλους· Κων-σταντίνος Κρηνίτης = Λούλα Νάμπου-ρη. Ἰππερσποστῆς τῆς Ἑλλάδος = Πᾶνος Νάμπουρης.

[ΔΘ'—105]
Διαπλάσους, Ε. Ν. Ε. ὅλο δράση καὶ ζωή.

[ΔΘ'—106]
Γαπητὰ Διαπλάσους, εὐτυχισμένους ὁ καινούργιος χρόνος.—Ἐντελβαῖς

[ΔΘ'—107]
Γαπητὰ Διαπλάσους—ὅς εὐχο-μαι εὐτυχισμένον τὸν καινούργιον χρόνον. Ἰδιαίτερος: Μελαγχολικὸ Ὀνειροπόλο, Βα-σίλεα Λήρ, Βλακέντιο, Ἰβραϊκὸ Κῶμα, Ξανθὴ Ἰγνατίου, Ἀδελφὴ, Καταιγίδα, Τούρνα, Αἰλόνια, Μαρίδα τοῦ Φαλήρου, Τίχ-Τάχ, Παιχνιδιάρικο Γατάκι.

[ΔΘ'—108]
Βασιλίσσα Βερνίκη = Ἀναστασία Ἀλ-δέστη καὶ ὅχι (!)

[ΔΘ'—109]
Εὐχομαι σὺ ὅλον τὸν Διαπλάσους χρόνον εὐτυχισμένον τὸν καινούργιον χρόνον.

[ΔΘ'—110]
Διαπλάσους—εὐτυχισμένον τὸ 1939. Βασιλίσσα τοῦ Χιούμορ, γιὰτὶ δὲν ἀ-παντᾷ;

[ΔΘ'—111]
Βασιλίσσα τῶν Δουλουδιῶν

[ΔΘ'—112]
Διαπλάσους—ὅς εὐχομαι εὐτυχι-σμένον τὸν καινούργιον χρόνον.

[ΔΘ'—113]
Τάϊρον Πάουερ, γιὰ δέξ, παιδί μου τὴν (ΔΗ—591). Πρόσεχε λίγο.

[ΔΘ'—114]
Μιχαὴλ Στρογκῶφ

[ΔΘ'—115]
Τάϊρον Πάουερ, ἐπιφανειακῶς μόνον σω-στὴ ἡ ἀποκαλύψις.

[ΔΘ'—108]
Βασιλίσσα Βερνίκη = Ἀναστασία Ἀλ-δέστη καὶ ὅχι (!)

[ΔΘ'—109]
Εὐχομαι σὺ ὅλον τὸν Διαπλάσους χρόνον εὐτυχισμένον τὸν καινούργιον χρόνον.

[ΔΘ'—110]
Διαπλάσους—εὐτυχισμένον τὸ 1939. Βασιλίσσα τοῦ Χιούμορ, γιὰτὶ δὲν ἀ-παντᾷ;

[ΔΘ'—111]
Βασιλίσσα τῶν Δουλουδιῶν

[ΔΘ'—112]
Διαπλάσους—ὅς εὐχομαι εὐτυχι-σμένον τὸν καινούργιον χρόνον.

[ΔΘ'—113]
Τάϊρον Πάουερ, γιὰ δέξ, παιδί μου τὴν (ΔΗ—591). Πρόσεχε λίγο.

[ΔΘ'—114]
Μιχαὴλ Στρογκῶφ

[ΔΘ'—115]
Τάϊρον Πάουερ, ἐπιφανειακῶς μόνον σω-στὴ ἡ ἀποκαλύψις.

[ΔΘ'—116]
Καπετὰν Βρυκόλας

ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΛΕΞΕΤΕ ΤΟΜΟΥΣ ΟΣΟΙ ΘΑ ΠΑΡΑΓΓΕΙΛΕΤΕ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΝΟΜΙΟ ΟΙ ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ",

ΠΟ τοὺς 69 τόμους τῆς Διαπλάσεως πού βγήκαν ἀπὸ τὸ 1879 ὡς σήμερα οἱ 24 πρῶτοι, οἱ μικροὶ ἐκεῖνοι ἐξάμηνοι τῆς Α' Περιόδου, εἶναι ὅλοι ἐξηντηλημένοι. Ἀπὸ τοὺς τόμους τῆς Β' Περιόδου, τοὺς μεγάλους ἐτήσιους—1894 ἕως 1938 σαράνταπέντε ἐν ὅλῳ, ἔχουν ἐξαντληθεῖν ὁ Τόμος τοῦ 1896, 1908 καὶ 1918. Ἀπὸ τοὺς λοιποὺς 45, οἱ Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 ἕως 1928 εἶναι ἀπὸ ὀκτασέλιδα φυλλάδια καὶ ἔχουν ἀπὸ 416 σελίδες. Καθένας τιμᾶται δρ. 80 ἄρραφος. Οἱ δὲ Τόμοι τῶν ἐτῶν 1929 ἕως 1938, εἶναι ἀπὸ δωδεκασέλιδα φυλλάδια, ἔχουν ἀπὸ 624 σελίδες, καὶ καθένας τιμᾶται δρ. 110 ἄρραφος.

Ταχυδρομικὰ τέλη κάθε Τόμου, πού πρέπει νὰ προστεθοῦν στὶς ἀνωτέρω τιμές: γιὰ τὸ Ἑσωτερικόν, δρ. 5. Γιὰ τὸ Ἐξωτερικόν, δρ. 35.

ΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΤΟΜΩΝ Β' ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Ἡ περιγίπισσα Ροζάλλα, τὰ παθήματα τοῦ Γιαννάκη Σωππάρ καὶ ὁ Μικρὸς Κόμης, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1894.—Ἐν Οἰκογενεῖα, Οἱ τέσσαρες ἀδελφοὶ καὶ Μαύρη καὶ Ἀσπρος, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1895.—Καίσαρ Κασναμπέλ (τοῦ Βέρν) καὶ Ὁ Ὀρφανὸς τῆς Νέας Ὁρλεάνης, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1896 (ἐξηντηλημένον).—Ὁ Ἀκόλουθος τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, ἡ Ἀσπροῦλα καὶ ἡ Οἰκογένεια Μαντζουράνα, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1897.—Ἡ Σφιγξ τῶν Πάγων (τοῦ Βέρν), οἱ Μικροὶ Ροβινσῶνες τοῦ Βράχου καὶ τὰ Ταξείδια τοῦ Γιούλιβερ εἰς τὸν τόμον τοῦ 1898.—Οἱ χρυσοθήραι τῆς Ἀφρικῆς καὶ αἱ Περιπέτειαι τοῦ Ρογήρου, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1899.—Ἐγγονος Ἀυτοκράτορος, ἡ Χρυσόφορος Φλέψ καὶ ὁ Πετρομαζευτής, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1900.—Ὁ Θαυμάσιος Ὁρενόκος (τοῦ Βέρν), αἱ Ἀνεμιαὶ τοῦ Κυρίου Βώρκε καὶ ὁ Φασουλάνης Ροβινσῶν, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1901.—Τὸ Μέγα Δάσος (τοῦ Βέρν), ἡ Βοεροπούλα ὁ Ἀσωτος Υἱὸς κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1902.—Αἰμιλία Χώβ, τὰ Παραμῦθια τοῦ Καβιδουλίνου (τοῦ Βέρν), Ὁ γῦρος τοῦ κόσμου κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1903.—Οἱ ἀριστεῖς ταξιδεύουν (τοῦ Βέρν), Ἡ ἐξαδέλφη μου, Ἡμερολόγιον Ὀρφανῆς κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1904.—Ἡ πόλις τοῦ Χρυσοῦ, τὸ Σχολεῖον τῶν Ζώων, τὸ Τροχόσπιτο καὶ οἱ Τρεῖς ἀκόλουθοι τοῦ Ἀρτανιάν, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1905.—Ὁ Ναυτόπαις τοῦ Συρκοῦφ, τὸ Φεγγαρόπαιδο, Γι' ἀγάπη τοῦ ἀδελφοῦ, κλπ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1906.—Τὰ δίδυμα τοῦ Τράνοβαλ, ἡ Φαντασμένη, Ὁ μαθητὴς τοῦ λοχία Φλογέρα κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1907.—Διὰ νὰ γίνῃ ἄνθρωπος, Μυστηριώδες Ἐγκλημα (τοῦ Βέρν), Μικρὸς παραμάγειρος—Μέγας μουσικός, κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1908 (ἐξηντηλημ.).—Κοσμοκράτωρ (τοῦ Βέρν), Οἱ ἐξάδελφοι Κορπανῶφ καὶ ἡ Μικρὴ Μαύρη Βασιλοπούλα εἰς τὸν τόμον τοῦ 1909.—Τιάρκος καὶ Ζινέττα (Συνέχεια τοῦ Δουδοβίνου Κορμαῖ) εἰς τὸν τόμον τοῦ 1910.—Δουδοβίνος Κορμαῖ, Αἱ πτήσεις τοῦ Κρα-Κρά. Οἱ Περιπέτειες τοῦ Νικόλα Καρακᾶ, Περσεὺς ὁ Νικητὴς τῆς Γοργόνης, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1911. Πέτρος Ριονσαί, Οἱ Ἀθλοὶ τοῦ Ἡρακλέους, Ὁ Λὸν Κιχώτης κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1912.—Ὁ

Μικρὸς Τζόκεϋ, Ἡ Κρινιώ, ἄσπρο μυρμηγκὶ κοριτσάκι, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1913.—Ὁ Λουλοῦ εἰς τὸν τόμον τοῦ 1914.—Ὁ Μικρὸς Μετανάστης, Ἡ Κασσετίνα κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1915.—Ὁ Μικρὸς Ἑρρίκος Δαλλινῷ, Ἡ Κασσετίνα (μέρος δεύτερο) Ἡ Ἀπαγὴ τῆς Ναδίας, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1916.—Ἡ Μυστηριώδης Νήσος (τοῦ Βέρν), Ἡ Βεντέτα, Ἐξω ἀπ' τὴ φωλιά, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1917.—Ἡ Μυστηριώδης Νήσος (συνέχεια) Στὰ Βουνά, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1918 (ἐξηντηλημένον).—Χωρὶς Οἰκογένεια (τοῦ Μαλλό), Ἡ Μυστηριώδης Νήσος (τέλος) Ἡ Συμμορία τοῦ Ἀρλεκίνου εἰς τὸν τόμον τοῦ 1919.—Χωρὶς Οἰκογένεια (τέλος), Δεύτερη Πατρίδα (τοῦ Βέρν), εἰς τὸν τόμον τοῦ 1920.—Δεύτερη Πατρίδα (μέρος δεύτερον), Ὁ Μικρὸς Ἐθελοντὴς εἰς τὸν τόμον τοῦ 1921.—Τὸ Παιδί τῆς Μαύρης Μάσκας, Ἡ Διονυσία, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1922.—Ἡ Μικρὴ Βασίλισσα, ὁ Βράχος τῶν Γάδρων, Γυρεύοντας τὴν τύχη, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1923.—Βαπτιστικοὶ τοῦ Ναπολέοντος (συνέχεια τοῦ Μικροῦ Ἐθελοντοῦ), Ἡ Ἀνθούλα, Οἱ Ψευτιὲς τοῦ Μυγκάουζεν, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1924.—Ἡ κόρη τοῦ Γεροθωμά, Τὸ Δελφινάκι (συνέχεια τῶν Βαπτιστικῶν τοῦ Ναπολέοντος), Στὴν Ἐξοχὴ εἰς τὸν τόμον τοῦ 1925.—Τὸ Σιδερένιο Χέρι, Ὁ Τζάκ, Ὁ Λευκὸς Χορὸς καὶ ἡ Μαύρη Ἀρκούδα εἰς τὸν τόμον τοῦ 1926.—Ὁ Μοκοκό, Ὁ Τζάκ (μέρος δεύτερον), Τὸ Θαυμαστὸ Ταξίδι (τῆς Λάγκερλεφ) Ὁ Μπέμπης Ἀρχιλήσταρχος εἰς τὸν τόμον τοῦ 1927.—Στὴ Σκιά τοῦ Πύργου, Τὸ Θαυμαστὸ Ταξίδι (μέρος δεύτερον) Διετεῖς Διακοπαί, (τοῦ Βέρν), Ἡ Ρήνα κι' ἡ Μαρίνα εἰς τὸν τόμον τοῦ 1928.—Ἐνα παιδί με' τρεῖς οἰκογένειες, (τοῦ Γρ. Ξενοπούλου), Ὡς πον νάβρη τὴ μητέρα της, Πράσινοι καὶ Βένετοι, Ὁ Πιτσιρικός, Θηριοτροφεῖον Τοτοῦ καὶ Σίας, Σπέρτο μονάχο, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1929.—Ἡ καλύβα τοῦ Μπαρμπα Τόμ. (τῆς Μπῆτσερ-Στόου), Τρεῖς Μικροὶ Ἀεροπόροι, Μέσα στὴν Ἀβυσσο, Ἡ Ἀπεργία μας, Τὰ Ἀρκουδάκια Πρόσκοποι, Ὁ Βασιλιάς τῆς Ἐρήμου εἰς τὸν τόμον τοῦ 1930.—Δαντὶ Κόσπερφηλδ, (τοῦ Λίγκενς), Τὸ Παλιὸ Καράβι, Τὸ Λουλουδάκι τοῦ Τέμπλου, Ἡ Μικρὴ Ἀγνωστη, Περιπέτειες ἐνὸς Γάτου, Κανέλλης καὶ Σία, Ἀγόρια καὶ Κορίτσια εἰς τὸν τόμον τοῦ 1931.—Βασιλόπουλο καὶ Ζητιανόπουλο, (τοῦ Μάρκ Τουαίν), Ἐδὶθ ντὲ Φερλάκ, Ἡ Γαλάζια Μαμμά, Νέες Περιπέτειες τοῦ Κανέλλης, Θηριοτροφεῖον Χάρρον Κόμπλεν, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1932.—Ἡ περιουσία τῆς Μπέττυ, Ὁ Μάγος τῶν Φιδιῶν, ὁ Μουστάκας, Ὁ Εἰρηνικός, Ὁ Λιχουδάκης, Ἡ Κουζίνα τῆς κυρὰ - Παγώνας, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1933.—Ὁ Ἀσπρος Λύκος, Ὁ κληρονόμος τοῦ Ροβινσῶν, Τὰ Ἐπαγγέλματα τοῦ Πιερότου, Τὸ Σκαλιστήρι κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1934.—Ἡ Κληρονομία τοῦ Φακίρη, Ὁ Ἀετὸς καὶ τὸ Ἀστρο, Ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος τοῦ μαντρότοιχου, Ἡ Ὀδύσσεια τοῦ Φουφούλη, Τὰ Σκυλιὰ τῆς Δανάης, Οἱ Περιπέτειες τοῦ Φλώρου καὶ τοῦ Ἀρουαίου, Ἡ Κιβωτὸς τοῦ Νῶε εἰς τὸν τόμον τοῦ 1935.—Οἱ ἐξαφθρενικὲς περιπέτειες τοῦ Ἀντιφῆρ (τοῦ Βέρν), Ὁ Μπαρμπα - Μακροπόδης, Ἡ μικρὴ Ρωσίδα τῆς Ἀγίας Ἑλένης κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1936.—Οἱ τρεῖς μικροὶ Σωματοφύλακες, Πρὸς τ' ἄστρο, Οἱ ὄρνιθες τοῦ Ταϊκούν, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1937.—Τὸν Σῶγερ (τοῦ Μάρκ Τουαίν), Τὸ Μυστήριον τῆς ξανθῆς κοῦκλας, Ὅταν ἀναστήθηνκε τὸ μαμμούθ, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1938.

Κάθε παραγγελία, συνοδευομένη ἀπὸ τὸ ἀντίτιμον, κατὰ πρότιμιν διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, ἀπευθύνεται: Πρὸς τὸν κ. Ν. Π. Παπαδόπουλον, Διευθυντὴν τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν», 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, Ἀθήνας.